Serie nouă
iulie 2013
7
(CXLIV)
36 pagini
9,9 lei

Actualitatea Muzicală

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

Din sumar:

Saptămâna Internațională a Muzicii Noi
Remember Dorin Teodorescu
Tinere talente la malul mării
Kerestely, Teicu, Ardelean
Caravana Catena
Amintiri cu Luminița Dobrescu

În imagine: Nico
foto: Sebastian Oros

Consternare şi îngrijorare

Liviu DĂNCEANU

Marile evenimente muzicale trebuie să dospească aidoma unui aluat ce creşte la căldura întreținută de publicul spectator. Fără public orice întâmplare artistică devine un fel de surogat, artefact, erzaț; altfel spus plat şi steril. Publicul poate fi convocat (manipulat?) de mass-media şi auto-convocat de propriul său snobism. Mass-media mai îndeplineşte şi rolul de a pregăti aperceptiv impactul cu evenimentul; uneori prin anume şocuri (terapeutice, desigur, chiar dacă electrocutante). Snobismul, la rândul său, este stimulat copios de prezența oficialităților locale, ca de altfel şi a unor nume sonore din tabăra protagoniştilor (musai o prezență asiduă, dintr-un anumit punct de vedere chiar protectoare). Dar un eveniment muzical se şi auto-publicitează (de obicei, la noi, el este mai cunoscut în străinătate decât în țară, fie şi pentru că, se ştie, valurile ating țărmurile mai îndepărtate măturând, nu de puține ori, indiferența găştilor şi a rețelelor mai mult sau mai puțin deghizate). Marile evenimente nu sunt nicidecum aventuri oarbe; ele țin mai curând de principiile fizicii aşa cum este, bunăoară, legea lui Arhimede: cu cât scufunzi mai mult (cu alte cuvinte, cât investeşti mai mult) cu atât vei avea mai crescut nivelul (magnitudinea) evenimentului. Ca să nu mai spunem că în orice raport de parteneriat există o lege mutuală (şi nu numai), care stipulează că cine dă banul are drept de control asupra aceluia care îl cheltuieşte. Or, nu îmi aduc aminte ca de ani buni, la noi, să fi fost vreun manager de festival chemat pentru a-şi motiva întreprinderile (opțiunile, criteriile, selecția, rezultatele etc). Evident că un festival se cade a curma risipa ori deturnările. Tot atât de adevărat este însă şi faptul că una dintre povețele evenimentului muzical trebuie să fie reabilitarea ideii de recompensă a muncii. Pe de altă parte, festivalul are libertatea de a-şi devora oaspeții, de a-i exploata la maximum, nu numai prin etalarea vocației lor specifice, ci şi prin identificarea acelor resurse umane proprii marilor personalități. Cui nu-i place să fie spectatorul unui eveniment muzical de excepție? Dar, cum spectacolul total de astăzi este mai interactiv decât oricând, iar unii protagonişti joacă în cel mai curat stil traseist, suntem, iată, siliți să compunem noi partituri, poate prea sofisticate pentru experiența de care dispunem, dar de o indelebilă necesitate lăuntrică. Un gest pe care nu l-am face dacă numai noi am fi jigniți, umiliți etc., dar jignită şi umilită este însăşi muzica românească. Nu de azi, de ieri, şi nici doar uneori şi involuntar. Ci, cu o poftă şi osârdie demne de micimea unor sclavi ai fățărniciei şi ignoranței. Lasă că, dacă evenimentul teatral, plastic ori cel literar mai pătrunde când şi când prin plasa evenimentelor politice, economice, sociale sau sportive (şi foarte bine face!), muzica savantă contemporană e ocultată cu abilitate şi cinism de către mediile de informare. Mai trist este faptul că însăşi instituțiile culturale abilitate tratează noua muzică românească ca pe o „Cenuşăreasă" ce poartă un pantof „second hand". Cine sunt sfetnicii acestor instituții şi care sunt vedetele mass-media moral obligate să susțină cauza muzicii culte autohtone (or, nu pe aceea de divertisment)? În nici un caz personalități ale fenomenului sonor românesc. Pur şi simplu ele nu sunt cooptate şi nici măcar consultate în acțiuni de logistică pe termen mediu şi lung a culturii naționale. Înclinăm să credem că la „cinele de taină" ale celor ce pun la cale răstignirea creației noastre contemporane iau parte tocmai acei indivizi cu o experiență îndelungată şi – vai – cu un exercițiu bine rezolvat în zona mediocrității, incapabilității şi oportunismului. Or, desantul componisticii româneşti în lume trebuie susținut de acele instituții ce au ca menire protejarea şi promovarea artei autohtone. Nici un festival, reuniune, impresar ori editor nu te va plăti pentru difuzarea în străinătate a muzicii țării tale; eventual îți vor oferi scena şi contextul în care poți restitui opusurile şcolii româneşti. Şi aceasta nu-i puțin lucru. Grație unor relații personale atent cultivate beneficiem de suficiente prilejuri prin care să facem cunoscute realizări nobile ale noii noastre componistici. Ofensiva muzicii româneşti se amână însă *sine die*, în timp ce speranța noastră se transformă *hic et nunc* în consternare şi îngrijorare.

DIN SUMAR

Săptamâna Internațională a Muzicii Noi 2013 2-10
Recenzii 12-13
Tinere talente la Constanța 14
Remember 16-17
Punctul pe j... azz 18-19
Compozitorii noştri 20-21
Evenimente muzicale 22-23
Caravana Catena 24-25
Concerte 26-27
Femina 28-29
Amintiri cu L. Dobrescu 30-31
CD-uri 34-35

"Noul, o veche poveste"

Despina PETECEL THEODORU

Am luat drept *motto* al însemnărilor de față sintagma folosită de către filosoful Andrei Cornea pentru titlul una dintre cărțile sale, întrucât mi s-a părut adecvată definirii, într-un fel, a fenomenului contemporan de creație, aşa cum a fost el prezentat şi în recent încheiata ediție a Săptămânii Internaționale a Muzicii Noi (25-31 Mai 2013), adică într-un context larg, generos, *flancat* – dacă pot spune astfel - de opere ale predecesorilor noii generații de compozitori. Filiația *muzicii noi,* cu tehnici, limbaje, structuri, formule şi configurații ritmico-melodice, "recuperate fără rest" din tradițiile unui trecut mai apropiat sau mai îndepărtat, ca şi recursul la universalitatea simbolurilor arhetipale (i.e. actualitatea, modernitatea lor

Mihail Jora

niciodată alterată de trecerea timpului şi a modelor) a dezvăluit, atât vigoarea, soliditatea, anvergura meşteşugului componistic al generațiilor din primele decenii ale secolului al XX-lea, cât şi ingeniozitatea, fantezia, *dexteritatea* generației actuale de compozitori, de *a inova*, de a crea "opere de reconstrucție imaginativă" a acestor trecuturi. Meritul îi revine noului director artistic al SIMN, compozitorul şi profesorul Dan Buciu. Scopul său a fost acela de a concepe o ediție "echilibrată", în care să "coabiteze tendințe de ultimă oră, cu lucrări care au intrat (sau tind să intre) în patrimoniul valoric mondial sau/şi românesc", pornind de la "accepțiunea dată în Vestul Europei" noțiunii de "Muzică Nouă", adică muzica de după 1950. De aceea, pe lângă numele consacrate ale prezentului, concertele au înscris în programele lor nume "parțial uitate sau neglijate", precum Constantin Silvestri, Paul Constantinescu, Mihail Jora, Dan Constantinescu, Sigismund Toduță, Dan Voiculescu, Dumitru Capoianu, Mihai Moldovan, Liviu Glodeanu etc.

Conferința susținută în Sala "Dinu Lipatti" a Universității de Muzică, de către compozitorul polonez Zygmund Krauze despre gândirea sa muzicală cuprinsă într-un sistem teoretic numit "unistic and spatial music", ce are în vedere crearea de texturi fluide, eteronfone, obținute din mixarea şi stratificarea diferitelor citate folclorice, extrase din folclorul Poloniei, dar şi in al altor culturi muzicale ale lumii, ca şi despre preocupările sale *minimaliste*, cu efecte caleidoscopice etc., dublul *Simpozion* organizat în aceeaşi incintă, pentru a celebra centenarul naşterii lui Constantin Silvestri şi comemorarea a cinci decenii de la moartea lui Paul Constantinescu (coordonator ştiințific Olguța Lupu) şi, de asemenea, lansarea CD-ului cu lucrări ale foarte tinerei compozitoare Ana Szylágyi (prezentat de către pianista şi profesoara Lavinia Coman) au îmbogățit conturul manifestărilor festivaliere, facilitând înțelegerea mai aplicată, din perspectivă muzicologică, a fenomenului muzicii contemporane.

Din păcate, nu am reuşit să fiu prezentă la toate manifestările. De aceea, însemnările mele se vor rezuma, ca şi în alte dăți, la concertele şi spectacolele la care a fost posibil să particip. Şi, întrucât acestea s-au grupat de la sine în "perechi", voi renunța la factorul cronologic!

Spectacole de operă şi un performence.

"Săptămâna..." a debutat cu opera în două acte şi un Prolog, *O scrisoare pierdută* (după piesa omonimă a lui Ion Luca Caragiale) de Dan Dediu, pe un libet de Ştefan Neagrău – care a semnat şi regia spectacolului - şi cu o scenografie creată/ imaginată de Viorica Petrovici. Soliştii, corul (pregătit excelent de Daniel Jinga) şi Orchestra Operei

Dan Dediu

Naționale l-au avut la pupitrul dirijoral pe Vlad Conta.

Dintre compozitorii zilelor noastre, care şi-au făcut din "refigurarea trecutului în prezent" o adevărată pasiune, dar şi un act de virtuozitate rămâne, indubitabil, Dan Dediu! Ingenios, cu o imaginație "neînfrânată", cum însuşi mărturiseşte, dar dublată de o perfectă stăpânire a tuturor tehnicilor şi limbajelor componistice, fundamentale în edificarea unor arhitecturi sonore solide şi armonioase, chiar dacă aparent lipsite de stabilitate – precum arhitecturile lui Gaudi - datorită *eclectismului* stilistic pe care-l cultivă cu voluptate, Dan Dediu atinge de fiecare dată performanțe care încântă şi uimesc. "Ritmuri şi inflexiuni melodice balcanice", "hora lungă, romanța, french can-can-ul", ritmurile de joc popular, tango-ul, "bossa nova, peşrevul turcesc, fanfara moldovenească", reminiscențe de

canzonettă italiană sau *valsul* cu lentori raveliene, tristeţi *à la* Sibelius sau grimase *à la* Sostakovici, ecouri venite din sacralitatea muzicii stravinskiene, din graţia baletelor lui Ceaikovski, din patosul habanerei Carmencitei sau din duetele de dragoste ale *Boemei* pucciniene, toate s-au înlănţuit în opera lui Dan Dediu, cu umor, ironie şi mult *firesc*, *dezvăluie prin ascundere*, întâmplări adesea dubioase petrecute în spatele aparenţelor cosmetizate de ipocrizia unor societăţi corupte şi coruptibile. Personajele, "acompaniate" de câte un leit-motiv specific caracterului şi poziţiei lor sociale, au fost creionate muzical cu vervă, cu accente şi tuşe îndrăzneţe şi o acuitate egalată doar de măiestria lui Paul Constantinescu, atunci când a scris *O noapte furtunoasă*.

***scenă din* O scrisoare pierdută**

într-o parodie plină de autenticitate şi savoare a mediului socio-politic, de ieri şi de azi.

Spre deosebire de *Momâi şi Mumii* (*cata-strofe*), tot după Caragiale, prezentate anul trecut sub formă de concert, tot la Opera Naţională, versiunea completă a partiturii caragialiene – scrisă "cu plăcere şi dintr-un foc" - a beneficiat de o scenografie extrem de inspirată – ca toate creaţiile sale – a Vioricăi Petrovici. Artista plastică a optat pentru "un spaţiu destul de abstract, plin de *forme inanimate*, repetabile" - *fiinţe virtuale*, din hârtie, agăţate pe un fel de schele gigantice, care au împânzit scena pe întregul parcurs al desfăşurării spectacolului, citind *ziare virtuale*. Viorica Petrovici a mizat pe tonurile "de griuri, de la alb la negru" tocmai pentru a sugera rigiditatea, stereotipia de limbaj, comportament, vestimentaţie a unei anume categorii socio-politice, *indiferent de epoca în care trăieşte şi activează*. O idee subtilă, la care ţine în mod deosebit şi autoarea, mi s-a părut plasarea, în diferite colţuri ale decorului, a unor *felinare* cu o lumină gălbuie, "misterioasă, ce dezvăluie cele mai ascunse secrete", cu alte cuvinte,

În afară de Andrei Lazăr (Caţavencu), Valentin Racoveanu (Trahanache) şi Răzvan Georgescu (Agamiţă Dandanache), ceilalţi interpreţi au făcut parte dintr-o garnitură complet nouă: Florin Simionca (Tipătescu), Iustinian Zetea (Pristanda), Simonida Luţescu (Zoe Trahanache), Daniel Filipescu (Farfuridi), Daniel Pop (Brânzovenescu), Liviu Indricău (Cetăţeanul), Vlad Benescu (Becherul). Deşi s-au remarcat cu toţii prin dicţie impecabilă, joc de scenă expresiv şi voci bine timbrate şi modulate, cred totuşi că, pentru Caţavencu, ar fi fost necesar un interpret mai impozant, mai infatuat, cu o atitudine mai arogantă, iar pentru Zoe, o interpretă mai silfidă şi mai seducătoare. Sub bagheta sigură, meticuloasă, a lui Vlad Conta, corul, orchestra şi întregul ansamblu al Operei, s-au pliat cu promptitudine şi flexibilitate tuturor momentelor vocale şi coregrafice - acestea din urmă interpretate de un grup de elevi ai Liceului de Coregrafie "Floria Capsali", solişti Alina Ştefănescu şi Ionuţ Arteni.

Dan Dediu a găsit, cu adevărat, "ştecherul potrivit care să intre în priza atât de specială a *scrisorii pierdute*", astfel încât debutul actualei ediţii a SIMN a fost la înălţime, stabilind o ştachetă foarte ridicată pentru calitatea concertelor şi spectacolelor ulterioare.

Peste numai două zile (27 Mai) am asistat la un *alt fel* de sinteză stilistică şi semantică, în plan spiritual, cu ramificaţii mistico-religioase, reunind, într-un *Prolog şi şapte tablouri*, nu doar istoria limbajelor şi armoniilor muzicale pământene şi cosmice, ci şi Geneza speciei umane şi, în general, a tuturor speciilor vii de pe Terra, în conexiunea şi dependenţa lor de Geneza Universului: *opera trans-realist-arhetipală* într-un act, de Mihaela Vosganian, *Visătorul trezit*, pentru ansamblu de solişti, actori

***scenă din* Visătorul trezit**

păpuşari, grup vocal, orchestră şi dansatori, cu momente video, dans şi sunete procesate, pe un libret şi cu texte de Varujan şi Armine Vosganian, în regia atât de originală a lui Alexander Hausvater, perfect acordată cu polisemia acţiunii.

Ca şi Cross-media Opera, *Locurile de putere ale* "*Doamnei Albe*", montată în ediţia din 2011 a SIMN, tot pe scena Operei Naţionale, *Visătorul trezit* reflectă, în sunete, imagini, gestualitate, texte cu caracter ritualic, esoteric, impregnate de o

sacralitate atotcuprinzătoare, încă o etapă a experienţelor iniţiatice personale ale autoarei, din ce în ce mai preocupată de depăşirea limitelor cunoaşterii. Prin această nouă întruchipare sonoră, Mihaela Vosganian deschide calea către o estetică *sui generis*, prin care să "recupereze funcţiile arhetipale ale artei: de ritual, de catharsis, extatică, de vindecare" - şi, în egală măsură, să aceeadă în zona *suprarealului*, prin varii tehnici onirice, prin efortul desprinderii de sine şi pătrunderea în însuşi "compendiul", *codul* cunoaşterii absolute, fizice şi metafizice, *Akasha*. De altfel, *Akasha* este şi titlul primului din cele 7 tablouri ale operei, iar *visul* are rol de *vehicol* care facilitează călătoria în astral. Muzica trece de la ritmuri de tobe primitive, la efecte lascive de jazz, limpezite de inflexiunile modal-paradisiace ale piccolei (*Akasha* - visul macro-cosmic al spaţiului energiei cauzale); de la sunete teluric-ancestrale (*Agharta* - visul micro-cosmic în centrul pământului), la onomatopee, cântece şi jocuri de copii şi *clapping music* exprimate cu candoare, nonşalanţă, expresivitate de către Irinel Anghel, în *The Moon and Sun Child* - visul copilului, recuperarea *copilului interior*; de la vorbirea-cântată, *rudimentară,* a vocii inconfundabile a Elmirei Sebat, ce atinge deopotrivă pragul cel mai de sus al destructurării fiinţei, printr-un ţipăt similar cu cel al Sfinxului muribund din *Oedipul* enescian (*Dead Immersion* - visul femeii scufundate în moarte, prin iubire), la dezlănţuirile dionisiace, sacrificiale, ale grupului de balerini, în ritmuri şi sunete sălbatice de trombon şi saxofon, în timp ce grupul vocal îl invocă pe Zalmoxis cu incantaţii magice, oferindu-i zeului păgân "pe cel ales", capabil să "treacă prin foc" pentru el (*Zalmoxe´s Choice* - visul sacrificiului alesului dac); de la un *lamento* ca un *threni* antic, care premerge bocetului de proporţii cosmice, în care e cuprinsă jalea infinită, atemporală, pentru muritori, dar şi pentru Iisus Cel răstignit şi, poate, chiar suferinţa Lui pentru păcatele lumii, magistral cântat de Mihaela Vosganian (*Nubia* – visul ceremonialului de înmormântare), la succesiunea de simboluri ce apar în proiecţiile video, suplinind sau subliniind semnificaţiile ultimului moment, *MerKaBa* - visul iniţierii luminii albe -, când Liliana Iorgulescu deschide o carte – *Cartea Vieţii* probabil - ale cărei pagini le răsfoieşte de la dreapta la stânga, ca şi când ar citi detaliile înscrise acolo, dinainte de începutul Timpurilor, despre destinul fiecărui muritor în parte, după care le împrăştie în aer, redându-le parcă Arhivei Universului, *Akasha*. În timp ce interpreţii şi balerinii sunt grupaţi în faţa scenei, în imaginile video se nasc şi mor Galaxii, iar din cuplul primordial – Adam şi Eva (Elmira Sebat şi unul dintre balerini) - se nasc şi mor, pentru a reînvia, civilizaţii şi seminţii ...

Ar fi nevoie de câteva pagini pentru a vorbi despre toţi interpreţii – Grupul de muzică Inter-Art, alcătuit din Mihaela Vosganian, Irinel Anghel, Elmira Sebat, Geanina Săveanu Meragiu, Ana şi Maria Chifu, Barrie Webb, Constantin Urziceanu, Alexandru Dan Andrei, Radu Vâlcu, Corul şi Orchestra Teatrului Naţinal de Operetă "Ion Dacian" dirijate, mai bine-zis stăpânite, *ghidate* de Tiberiu Soare, cu mână sigură, inteligenţă şi comprehensiune, în hăţişul semnificaţiilor spirituale ale textului şi muzicii -, ca şi despre scenografia şi costumele realizate de Viorica Petrovici, cu aceeaşi deschidere şi subtilă înţelegere a lumii simbolurilor arhetipale.

Aş încheia grupajul spectacolelor cu un impact puternic asupra publicului, cu *performence*-ul multimedia *Fairies & Fishes*, instalaţie-fantezie imaginată de Irinel Anghel în Expoziţia Acvaristică din Parcul Herăstrău. Ca de obicei în *feeriile* pe care le concepe şi

construieşte, Irinel Anghel provoacă "liberul arbitru" al spectatorilor, stimulându-i să iasă din inerţia cotidiană şi să decidă calea pe care vor să meargă: pe cea a "sacrificiilor" rezultate în urma calculelor

excesiv/exclusiv-raționale (Scylla), sau pe cea a acceptării aspectului *imprevizibil* al vieții, cu toate consecințele care decurg din această alegere (Charybda). În accepția lui Homer, Scylla şi Charybda ar întruchipa, *dualitatea* – ori/ori, sau/sau – fiind totuşi *complementare*, un fel de *coincidentia oppositorum* – unul fiind simbolul *sinelui*, al *ego*-ului, considerat ca unica realitate posibilă, celălalt, simbolul *reflectării realității* înconjurătoare şi acceptării ei ca atare. Nu fără temei, aşadar, Irinel Anghel a plasat cele două personaje, chiar la intrarea în culoarul îngust – asemenea strâmtorii Messina pe care legenda spune că o străjuiau cei doi monştri mitologici, Scylla şi Charybda – care ducea la intrarea în Acvariu, unde erai nevoit să te strecori printr-un labirint încă şi mai îngust, "presărat" cu o serie de ispite odisseice, care te deturnau din drumul spre ieşire, făcându-te să revii mereu în locul din care ai plecat: *sirene* mari şi mici, melodioase şi visătoare (trăind în Marea Oniriei), o dansatoare (Irina Marinescu), o violonistă (Raluca Stratulat), Ulysse, Penelopa, dar şi un personaj shakespearian, ființa angelică, aeriană, Ariel - (A(i)ri(n)el, care trăieşte în ParadoXphere – personificată de Irinel însăşi, înveşmântată în alb, cu o ghirlandă de flori colorate etc. Sunetele live şi procesate, emise de vioară, de vocea lui Irinel sau redate de mediul electronic, s-au menținut în sfera ingenuității, cu fluctuații acvatice sau, dimpotrivă, plutitoare în spații de nicăieri sau de "altundeva"! Încă o dată, Irinel Anghel a tranformat derizoriul aparenței în temă de reflecție asupra "călătoriei" spre noi înşine şi ajungerea la esența lăuntrică, după nenumărate rătăciri şi reveniri prin labirintul îndoielilor, întocmai ca Ulysse.

Concertele tinerilor compozitori.

Cele două concerte dedicate Tinerilor Compozitori Români au pus în evidență, pe de o parte, înclinația lor pentru tehnici, formule de limbaj şi forme de expresie ataşate tradițiilor modal-arhaice, polifoniei clasice, stilului *crossover* sau *paratextualității*, pe de altă parte, atracția crescândă pentru mituri şi legende, simboluri ale unor culturi, credințe, filosofii exotice etc. *Primul concert* cameral multimedia (25 Mai), subintitulat "Kaleidoscope", s-a axat pe lucrări cu caracter *sincretic*, muzica – live/multimedia, cu tentă preponderent modal-arhaică fiind însoțită în special de proiecții video. În lucrarea "*ÎncerCantata*" pentru soprană (Veronica Anuşca) şi ansamblu (SonoMania), pe versuri de Cornel Brad, Sabina Ulubeanu descrie o suită contrastantă de stări de spirit, ce oscilează între *înăuntru-înafară*, prin politempii ritmico-timbrale combinate cu efecte vagi de bocet ale vocii de soprană - cântată, vorbită, intens dramatică sau dimpotrivă, destinsă,

Sabina Ulubeanu

sfârşind în imponderabil, ca gândul care se gândeşte pe sine, hrănindu-se din propria-i combustie. Diana Gheorghiu a reuşit să spună mult/multe într-o piesă interesantă, de dimensiuni reduse - *Dragonfy III. Alter (ed) ego*, pentru ansamblu (flaut, clarinet, violă, violoncel, pian, percuție) şi bandă. Tema balaurului şi a metamorfozelor produse de mişcările lui convulsive au inspirat-o în a inventa şi o metodă, *tehnica umbrelor captive,* unde, "fiecare sunet atacat în timp real implică o proiecție/*umbră* sonoră ce rămâne *captivă* într-un plan auditiv secundar pe tot parcursul piesei." Pe un fond sonor arhetipal, cu sunete prelungi ca o pedală, transformată în țesătură eterofonică, pigmentată cu acorduri şi ritmuri telurice (pian, percuție), se proiectează video (autor Mihai Benea), chipul unei fete cu fața acoperită de un văl transparent, ghemuită pe un teren pietruit, pe marginea unui râu, părând să viseze cu ochii deschişi. Treptat, fizionomia şi, implicit, Eul, i se "alterează"

Gabriel Mălăncioiu

(*altered* ego), iar corpul i se acoperă cu forme dantelate, în nuanțe de la sepia la alb, în tehnica "body painting" realizată de Silvia Trăistaru. Apoi totul dispare, la fel de treptat precum a început, ca o iluzie optică. Pentru Gabriel Mălăncioiu, *complementaritatea* constituie tema predilectă a creațiilor sale. Punctul de pornire în compunerea lucrării *Complementarium*, pentru soprană (Alexandra Ariadna Mihai), clarinet, violă, violoncel şi percuție dedicată memoriei lui Jonathan Harvey a fost chiar una dintre partiturile compozitorului englez, atras la rândul lui de dualități şi *contrarii coincidente*, cu tentă sacră, religioasă - *Death of Light/ Light of Death* (Moartea Luminii/ Lumina Morții). Gabriel Mălăncioiu recurge şi el la structuri modale esențializate, în contrast cu intensitatea amplificată a vocii. Intonațiile ei hăulite, doinite, ritualice, ca şi când ar dori să recupereze esența sacră a ființei, sunt dublate de efecte de *toacă* şi, în acelaşi timp, de îngânarea unui motiv bizantin, de către ceilalți instrumentişti. *Suomisaundi* ("sunet finlandez")

pentru ansamblu şi proiecţii video (Tiberiu Dinescu), de Dan Variu a adus în atenţie stilul "trance music" - gen ambiguu al muzicii electronice, datorită polistilismului pe care se bazează - *techno* şi *house*, jazz, muzică de dans şi chiar *new age* - curent apărut la începutul anilor 1990, promovat în special în cluburi şi discoteci. Compozitorul inventează o *glumă muzicală* sinestezică, transformându-i pe instrumentişti în vocalişti, fiecare silabisind cuvântul din titlu, pe ritmuri diferite – punctate, de jazz, în formule repetitiv-obsesive - şi pe fundaluri diferit colorate şi luminate. Şi de data aceasta, ansamblul *SonoMania*, alcătuit din instrumentişti deja consacraţi prin talentul şi măiestria lor interpretative

Sonomania

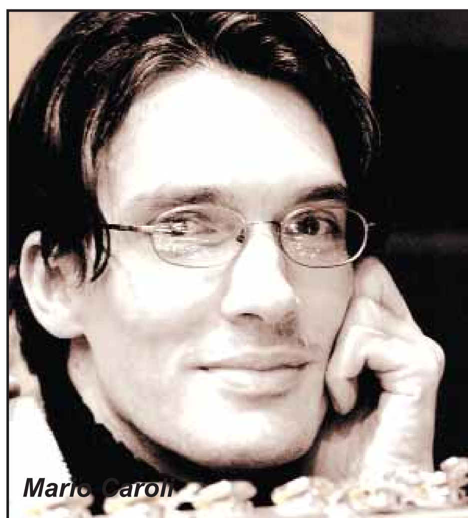
(Ana Chifu, flaut, Maria Chifu, fagot, Mihai Pintenaru, clarinet, Tamara Dica, violă, Eugen Bogdan-Popa, violoncel, Radu Vâlcu, chitară, Olga Podobinshi, pian Sorin Rotaru, percuţie) s-a aflat sub bagheta dirijorului Lucian Beschiu. Concertul s-a încheiat cu piesa lui Darie Nemeş-Bota, *Nartazuba* (Sălaşul Zeilor), pentru ansamblu (flaut, clarinet, fagot, violă, violoncel, pian, percuţie) şi bandă, cu proiecţii video realizate de compozitor după tablourile realist-figurative ale pictorului croat Igor Kordej, în coregrafia semnată de Florin Munteanu – totodată protagonistul secvenţelor de dans ritualic. Inspirat de *Legendele ţării lui Vam*. O *mitologie a omului* - în fapt, o ficţiune imaginată de Vladimir Colin -, Darie Nemeş le-a transpus într-o veritabilă *Creaţiune*, unde, din ritmuri masive şi strigăte ancestral-primitive înregistrate pe bandă, sunt făurite şi distruse structuri gigantice - în spaţii amintind atelierele lui Hefaistos, în adâncurile Mării celei Mari, în care pescuia muritorul Vam sau în sălaşurile intergalactice ale "narţilor nemuritori"... În proiecţiile video – adevărate *fresce* în mişcare – ce contrapunctează "evenimentele" sonore, *vedem* coexistând timpuri, seminţii, armate şi fapte războinice, fenomene naturale apocaliptice, peste care triumfă chipul lui Vam - eroul care a reuşit să domine stăpânirea zeilor conduşi de Ormag, "numele spaimei", "secure de os" pentru muritori, înlocuind credinţa în forţele supranaturale cu religia (cf. concluziei lui Vladimir Colin). Piesa face parte dintr-un proiect mai amplu, pretenţios, din care autorul ne-a prezentat doar un "forşpan", extrem de incitant.

Cel de-*al doilea concert* al tinerilor compozitori (28 Mai) a fost susţinut de ansamblul transilvănean *IconArts*, condus de dirijorul său permanent, Gabriel Bebeşelea.

Gabriel Bebeşelea

Lucrările incluse în acest program au reflectat, în principal, preocuparea compozitorilor pentru scriitura modal-polifonică. *Rame şi cioburi* pentru pian la 4 mâini şi percuţie de Mihai Măniceanu (interpreţi, autorul şi Mihai Murariu) a re-adus în prim-plan gândirea sa muzicală *secvenţială* şi gustul pentru contraste cultivate cu talent, imaginaţie şi forţă expresivă. Construită din 5 secvenţe, piesa s-a axat pe un *joc ritmico-timbral* variat: formule contrapunctice de virtuozitate percusivă, cu inserturi din folclorul genuin al copiilor au alternat cu momente pianistice consonante, urmate de o combinaţie de acorduri *sparte* şi de unificarea lor în "rama" frumos cizelată de armoniile pianului şi percuţiei laolaltă. Finalul piesei a constat din sintetizarea ritmurilor eterogene ale percuţiei, arpegierile diafane ale pianului, din verva şi cantabilitatea lor poetică. Ambiguu, titlul piesei Adinei Sibianu, *Letters,* pentru pian, vioară, oboi, violoncel şi percuţie, ar putea fi interpretat la fel de bine ca "litere" şi "scrisori". Indiferent însă de semnificaţia cuvântului, demersul sonor pare să sugereze lectura unor *scrisori* (stiluri) concepute cu *litere* (motive) aparţinând, pe rând, *eterofoniei* (oboiul şi corzile), *cantabilităţii* cu tentă meditativă repartizată corzilor şi pianului (Mihai Murariu), *contrapunctului imitativ* (în *canon*) al motivelor (ansamblul), culminând cu o *fugă polifonică* generală, cu amprentă modală. Ca într-o unduire a unei "panglici" – *Braid* - plutind în aer, muzica lui Mihai Murariu, pentru ansamblu, se balansează între lirismul visător al corzilor şi oboiului şi pigmentările ritmico-acordice ale pianului şi percuţiei, în fraze ample, polifonizate. Sebastian Androne dezlănţuie *Stihiile* într-o partitură destinată ansamblului de 11 instrumentişti (pian, două viori, violă, violoncel, contrabas, oboi, clarinet, flaut, fagot, percuţie). Imperceptibile la început, ca nişte *respiraţii*, flageoletele stranii ale corzilor se metamorfozează în *sonorităţi primitive* (fagot-clarinet). La rândul lor, acestea se transformă într-un motiv de *cântec de leagăn* trist (oboi-flaut), preluat de *unisonul* ansamblului, amplificat până

la paroxism, ca o ieşire din matcă. Pe fondul acesta de sorginte ritual-arhaică se interpun inflexiunile unei doine de jale, ca un bocet, ce pare preluat din folclorul ancestral – asemănător, poate, cu cele culese de Brăiloiu -, dar care e repede absorbit de vocea tainică a naturii din care a izvorât. O muzică frumos şi elegant construită, cu mare supleţe şi abilitate, în spirit clasic, mozartian şi reverberaţii neoclasice, stravinskiene, a fost *Simfonietta* pentru ansamblu şi doi percuţionişti, de Dominic Maican – absolvent, la vârsta de 18 ani, al prestigioasei Jiuilliard School, vârstă la care scrisese deja 6 simfonii, un *Requiem*, muzică pentru pian şi de

Mario Caroli

cameră, şi era deţinătorul a nu mai puţin de 45 de premii şi distincţii, discipol al lui Karlheinz Stockhausen, printre alţii. Odată cu piesa Dianei Simon, pătrundem în lumea simbolurilor vedice - *Matsya* însemnând "peşte", dar şi avatar al zeului Vihnu, jumătate războinic cu patru mâini, jumătate un peşte gigantic. Compoziţia pare să reflecte o asemenea dualitate, printr-o combinaţie între muzica arhetipală, bazată pe rezonanţa naturală a sunetelor, texturi eterofonice şi ritmuri eterogene, repetate însă pe o suprafaţă excesivă ca întindere. Şerban Marcu a ales ca reper paratextual un mit al antichităţii greceşti, *Narcis*, a cărui poveste a ilustrat-o sub forma unei melopei modale, cu inserţii de unison şi momente eterofonice, plurivocale, sincronice, amintind de *Ison II* de Ştefan Niculescu, dar şi de atmsofera pastorală a multora dintre creaţiile lui Cornel Ţăranu – maestrul său la Academia de Muzică din Cluj-Napoca. Concertul s-a încheiat cu lucrarea lui Vlad Maistorovici, *Vis cu vampiri* – o frenezie ritmică, scrisă cu umor şi lejeritate, în stil *crossover,* cu ritmuri de jazz convertite spre final în ritmuri de taraf, cu isonul tipic ţinut de contrabas şi cu final brusc, ca un *scherzando.*

Despre recitaluri.

Primul dintre *recitalurile* cu adevărat extraordinare a fost cel care l-a avut ca protagonist pe flautistul italian Mario Caroli (26 Mai). Acest artist miraculos fascinează de fiecare dată auditoriul prin felul în care-şi foloseşte întreaga fiinţă la plasticizarea şi rafinarea sunetelor minimalist-melismatice, prin "filaje" specifice doar instrumentelor cu coarde (*Patru melodii armene* de Bruno Mantovani); virtuozitatea cu care combină tehnicile de emisie a sunetelor: *tongue ram*, *multifonice*, *jet whistler*, *whispertone* etc., convertind timbrul flautului când într-unul asemănător cu al viorii, în altul apropiat de *undele martenot*, într-unul amintind semnalele sonore ale păsărilor exotice sau efectul ciocnirilor discrete ale cochiliilor de *Moluşte* (*Donax* de Ivan Fedele, dar şi *Morte tamburo* de Salvatore Sciarrino); eterizarea spiralată, filigranată a sunetelor, prin folosirea vocii şi a *whispertone*-ului, ca şi a unui *vibrato* magic, obţinut prin dozarea intensităţii cu care îşi apasă degetele pe clapele flautului (*Laconismul Aripii* de Kaija

Andrei Tănăsescu

Saariaho); apropierea şi îndepărtarea, reliefarea şi estomparea, coborârea şi proiectarea sunetelor pe înălţimi transcendentale (*Sonata* de Tiberiu

Mihai Măniceanu

Olah, căreia i-a redescoperit noi subtilităţi spirituale); materializarea sau fluidizarea materiei sonore, cu ritmări sincopate, ce descriu faliile înguste săpate de torentele fluviale în stânci (*Ravine* de Stefano Gervasoni); sublimarea şi purificarea fiinţei, prin moarte, de balastul materiei, în particule aidoma cuantelor de lumină (*Grădina japoneză*, pentru flaut-bas, piccolă şi mediu electronic, de Doina Rotaru).

Celălalt recital extraordinar (27 Mai) a fost cel care a pus în valoare, la superlativ, dubla calitate - de pianişti şi compozitori – a lui Andrei Tănăsescu şi Mihai Măniceanu. Artişti cu temperamente accentuate până la excentricitate, autentice, inventive, sensibile, cu virtuozitate spectaculoasă, cei doi s-au completat, inspirându-se şi stimulându-se reciproc, transformând seara într-un act de creaţie greu de uitat. Programul a evoluat în crescendo. Andrei Tănăsescu a redat cu aplomb, luciditate, cu patos şi forţă de pătrundere în adâncurile sensurilor muzicii monumentalitatea, dar şi fluiditatea de sorginte impresionistă din *4 piese pentru pian* de Horia Şurianu, narativitatea, spiritul dramaturgic şi vizualitatea spaţio-temporală a *Sonatei pentru pian* de Costin Miereanu, acordurile secvenţate pointillistic, cu ritmuri aksace, ca un joc între imagine şi realitate din *Monotip* de Liviu

Glodeanu, arpegierile diafane, metafizice, cu contraste între delicateţea petalelor de cireş să spunem, şi vigoarea trunchiurilor de copaci în care înfloresc, din piesa *Ondulaţii,* a japonezului Makoto Shinohara.

La rândul lui, Mihai Măniceanu a subliniat, cu capacitatea sa de a filtra fiecare sunet prin propria-i fiinţă, de a-i modula intensitatea de la consistenţa masei atomice, la transparenţa efemerului, variaţiile cromatice şi ritmice, sacre-profane, ale lucrării *Klavierstück nr. IX* de Karlheinz Stockhausen, avalanşele sonore şi contrastele dintre grandios-sublimat, între aparenţa precară a sunetului şi esenţa lui de dincolo de semn, din *Eseu în sunet* de Gheorghe Costinescu, sau tensiunea ritmică, de extracţie bartókiană, ca un perpetuum mobile, cu breşe cantabile, modale şi reveniri – poate prea dese şi prea extinse - la formula iniţială din *Sonata I pentru* pian de Henryk Gorecki. În finalul recitalului lor, Andrei Tănăsescu şi Mihai Măniceanu şi-au unit personalităţile în lucrarea lui Andrei Tănăsescu, *Ciuleandra*, pentru pian la 4 mâini (p.a.). După epuizarea ultimelor acorduri, cuvintele care au apăreau automat în mintea majorităţii auditorilor au fost "colosal", "uluitor", "genial"! Atât valoarea muzicii, cât şi nivelul interpretării au constituit o surpriză chiar şi pentru cei care-i cunoşteau pe cei doi din apariţiile lor anterioare în ambele ipostaze. De la originalitatea, umorul, dexteritatea parodierii unui joc popular arhi-cunoscut, de la fantezia tratării variaţiilor tematice, cu dramatism, poezie, agresivitate şi candoare, la diversitatea şi dificultatea extremă, deloc obişnuită, a scriiturii pianistice, cu cele mai neaşteptate forme de intersectare a mâinilor, totul a fost de natură să încânte, să şocheze – în sensul complex al cuvântului -, să uimească şi să extazieze. Andrei Tănăsescu şi Mihai Măniceanu au

Ulpiu Vlad

alcătuit un cuplu de o rară compatibilitate intelectual-afectivă şi muzicală, încât cred că ar trebui să se gândească serios la un proiect muzical mai consistent şi de lungă durată.

Despre două ansambluri camerale.

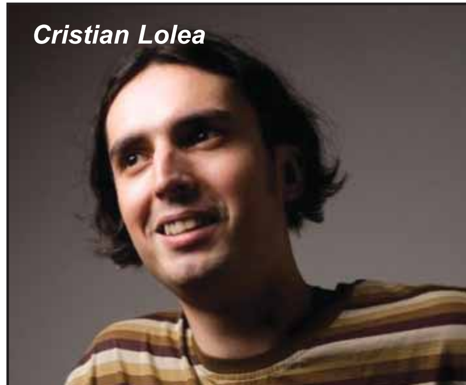
Primul dintre ele a fost "Profil" condus de Tiberiu Soare (26 Mai) – un ansamblu cu instrumentişti de elită (Diana Moş şi Petru Nemţeanu, vioară, Marian Movileanu, violă, Eugen Bogdan Popa, violoncel, Dinu Petrache, contrabas, Ştefan Diaconu, flaut, Emil Vişenescu, clarinet, Florin Pane, trombon, Adriana Maier, pian), bine sudat, versat în interpretarea partiturilor de muzică contemporană şi foarte nouă, sub bagheta unui dirijor cu viziune amplă şi ştiinţă polivalentă în privinţa stilurilor şi genurilor componistice. Programul prezentat a surprins o paletă foarte diversă de limbaje componistice şi formule instrumental-timbrale: *Epitaf pentru Jorge* (probabil Jorge Luis Borges) de Cornel Ţăranu – o partitură din seria "omagiilor" (*Omagiu lui Paul Celan*) şi *amintirilor* (*Remembering Bartók* I, II, III), cu trasee accidentate, *non-lineare*, precum proza fantastică a scriitorului brazilian, cu hiatusuri şi linii continue, cu asperităţi şi relaxări, cu plaje uniforme până la transparenţă, susţinute de o structură de rezitenţă modal-intrinsecă; "*Pentru voi"* (sopranǎ, clarinet şi cvartet de coarde) de Ulpiu Vlad – o meditaţie de un dramatism profund, dureros, despre suferinţă şi moarte, dar şi despre posibilitatea transfigurării lor, exprimată prin eterofonii polifonizate. Pe fundalul lor, soprana Bianca Manoleanu dă curs unor vocalize

Cornel Ţăranu

penetrante, ce se preschimbă într-un *lamento* care cuprinde întregul spaţiu-timp, colorându-l în nuanţe de gri-uri intense; "*Omagiu lui R. Sch."* (Robert Schumann, desigur), pentru pian, violă, clarinet de György Kurtág – o muzică structurată în 6-7 secţiuni, fiecare cu un profil distinct, axat fie pe contrapunctul imitativ, pe desfăşurări cantabile şi altele concentrate, minimaliste, după modelul webernian, pe alternanţa continuu-discontinuu, pe arpegieri accelerate, fără o ţintă precisă sau pe omogenitatea conferită de trecerea leit-motivului tematic de la un instrument la altul; "*Nebănuitele trepte"*, partitură inspirată de poemul "Autoportret" din acest ciclu blagian, pentru sopranǎ şi ansamblu, de Viorel Munteanu – piesă cu un relief sonor vălurit, ondulat, aidoma spaţiului mioritic teoretizat de Blaga în sistemul său filosofic, cu salturi intervalice ample, de la pământul înzăpezit, la

Ansamblul "Profil"

"frumusețea şi neființa" curcubeului, al căror spațiu e umplut cu ornamente ritmico-melodice, cu unduiri ale pasajelor flautului şi clarinetului şi reverberații ale "hăuliturilor" sopranei, ca nişte chemări fără răspuns - din moment ce "Lucian Blaga e mut ca o

Cristian Lolea

lebădă"; *Nevăzutele (Invizibile) Coduri* pentru ansamblu, de Vladimir Scolnic – o acumulare entropică de sonorități ritmico-timbrale, la care se ajunge treptat, prin sunetele telurice, *nenăscute* parcă, inițiate de trombon, asemenea unei vocabule neseman-tice, care pătrund apoi într-o zonă a purității primordiale prin succesiuni intervalice consonante, misterioase, perturbate însă brusc de agresivitatea percuției, ce dă tonul haosului babilonic. Şi, deoarece limita superioară nu mai poate fi depăşită, clarinetul vine să restabilească *armonia* cu limpezimea respirației lui, determinând şi celelalte instrumente să-şi modifice direcția dinspre haos înspre cosmos, relevând astfel misterul ascuns al codurilor; *Color*

Ansamblul "Game"

Games, pentru ansamblu, de Hana Ajashvili – o muzică într-adevăr colorată, caleidoscopică, alcătuită din politempii şi fragmente ritmico-timbrale multicolore, rafinat nuanțate; "*Entropia*" pentru ansamblu de Cristian Lolea – o construcție alcătuită dintr-un vacarm timbral, cu accente aspre, violente şi cascade ritmice în formule variate, cu accente feroce – deşi ostentative - în care apariția momentelor lumi-noase e întârziată, poate pentru ca acea clipă să fie prețuită în datele ei esențiale. Acel moment îi e destinat viorii, care calmează "entro-pia" prin pasaje delicate, în registrul acut.

Concertul ansamblului "Game" condus de Alexandru Matei a stârnit, ca întotdeauna, nu doar interesul, ci şi euforia publicului, datorită spectacolului/spectaculozității pe care le oferă de fiecare dată. Programul a debutat cu *Salcia* pentru flaut (Ana Chifu) şi percuție, de Doina Rotaru. Deşi inconfundabilă, muzica Doinei e mereu alta, imprevizibilă, ținteşte noi sensuri, noi combinații timbrale care să intre în comuniune cu flautul, noi ecuații spirituale în care să poată fi încadrat ciclul existențial *naştere-viață-moarte-renaştere*. De data aceasta, compozitoarea a recurs la simbolul *sălciei pletoase*, la "plânsul" ei interiorizat, prelins pe crengile gracile, arcuite până aproape de luciul lacurilor pe marginea cărora creşte, şi absorbit de ele fără ca impactul să poată fi sesizat. La început ca un vuiet/vaiet cosmic, sunetele firave produse de trecerea unui arcuş pe marginea marimbei sunt preluate de flaut şi transmutate în bocet, care planează o vreme în atmosferă. Brusc, percuția se precipită, comple-tându-şi arsenalul percusiv metalic, cu instrumente din lemn şi piele, ca şi când s-ar trezi din amorțeală toată jalea Universului, stârnind agitație pe pământ şi în Cer. Explozia ritmico-timbrală e calmată de sunetele siflate ale flautului, intonând, în filigran, un cântec duios de leagăn, înconjurat de onomatopeele ocarinei – semn că moartea şi renaşterea au făcut "schimbul" sub oblăduirea Magnei Mater. *Concertul pentru vibrafon şi patru grupe de percuții* de Liviu Dănceanu (solist Daniel Iliescu, student în anul I), a mizat pe sonorități diafane, cu aer misterios şi reverberații multiple, creând pânze spectrale şi volumetrii ritmice prin cumularea diverselor instrumente de percuție cu efecte timbrale bogat colorate. Din nou, ansamblul format de Alexandru Matei, nu poate fi privit altfel decât ca o grupare de inițiați, conştientă de faptul că instrumentele pe care le mânuiesc cu gestualitate ritualică le-ar putea deschide porțile

Raluca Stratulat, Orchestra Filarmonicii din Piteşti, dirijor Jin Wang

cunoaşterii simbolice primordiale. În *Rebonds* (*Ricoşeuri*) de Yannis Xenakis, Alexandru Matei a fost singurul, incomparabilul interpret al diverselor grupuri de tobe – mari, mici, bongos-uri, totm-tom drums-uri etc. - pentru care compozitorul a scris la fel de numeroase tipuri de ritmuri – fruste, aksace, primitive, ceremoniale, de o duritate maximă, repetitive fără a fi monotone, "ricoşând" periodic, înapoi, la anumite formule ritmice care se reiau, pentru a fi continuate într-o direcție cu totul diferită. Prin piesa *Hexagon*, Adrian Pop a intenționat să descrie un ritual magic, folosind sonoritatea de clopote, gongul, trianglul şi bolurile tibetane – ale căror sunete cristaline invită şi însoțesc oficierea ritualului sacru sau ora de meditație -, marimba, tobele mici, într-o îmbinare armonioasă nefisurată. Pentru lucrarea sa, *Misterioso*, Sofia Gubaidulina a apelat la o multitudine de instrumente, creând o muzică dinamică, viu colorată, cu ritmuri contrapunctate, efervescente, cu *glissando*-uri de timpani, dar şi cu efecte volatile, realizate prin intermediul secvențelor

arpegiate de la marimbe şi vibrafoane, care echilibrează raportul dintre concret-abstract, densitate-rarefiere. După un crescendo zguduitor, cu timpani şi clopote explozive, muzica se retrage parcă în vraja misterului inițial.

Concertul cele două concerte simfonice.

Una dintre surprizele actualei ediții a Săptămânii Internaționale a Muzicii Noi l-a constituit concertul Orchestrei Filarmonicii din Piteşti (30 Mai), înființată în 2007 din inițiativa managerului formației, Jean Dumitraşcu. La pupitrul dirijoral s-a aflat Jin Wang – oaspete permanent al Orchestrei Naționale Radio încă din 1993. Pe afişul concertului am regăsit nume aproape uitate de organizatorii vieții muzicale autohtone: Mihai Moldovan, Dumitru Capoianu, Paul Constantinescu. Ultima piesă din program i-a aparținut chiar lui Jin Wang – *Impresii din Tibet VI, Mesajul secret*.

Dumitru Capoianu

Primele trei opus-uri au evidențiat – mai ales pentru foarte tinerii creatori – soliditatea ştiinței componistice a generației care a marcat mijlocul secolului al XX-lea, meşteşugul impecabil al scriiturii muzicale, simțul construcției coerente, bine proporționate, astfel încât acele creații nu şi-au pierdut nici azi actualitatea, în ciuda proiectării lor pe spații mult mai ample decât multe dintre formele concentrate ale timpurilor noastre. *Texturi* de Mihai Moldovan este o lucrare concepută în spiritul unui modalism stilizat, geometrizat, compozitorul explorând cu iscusință, intuiție şi viziune larg curpinzătoare straturile primitiv-arhaice, apelând la ritmuri şi semnale primordiale de alămuri, la armonicele naturale ale sunetului, la tehnica eterofoniei. *Concertul pentru vioară şi orchestră* de Dumitru Capoianu (solistă Raluca Stratulat) are o structură clasică, în trei mişcări, debordează de inventivitate melodică, luxuriantă coloristică, virtuozitate sclipitoare, frazele sunt arcuite cu elegantă şi facilitate, modalismul său având şi unele reminiscențe ritmice vădit stravinskiene – Stravinski fiind reperul *imposibil de evitat* de către generația despre care e vorba. Raluca Stratulat şi-a însuşit cu precizie sensul textului muzical, pe care l-a redat cu limpezime şi acuratețe. Orchestra şi, în special, compartimentul alămurilor, au sunat impecabil pe tot parcursul serii. *Triplul concert pentru vioară, violoncel şi pian* de Paul Constantinescu – solişti Luminița Burcă, Andreea Țimiraş şi Mihai Ritivoiu, ultimii doi, proaspeți absolvenți ai Universității de Muzică din Bucureşti, ambii fiind posesorii câtorva premii şi distincții la competiții naționale şi internaționale (Mihai Ritivoiu a ocupat chiar locul al 3-lea la Concursul Internațional “George Enescu”, ediția 2011, şi a obținut Premiul Fundației “Constanța Erbiceanu”, iar în prezent este masterand la Guildhall School of Music & Drama din Londra). Toți trei

Paul Constantinescu

s-au integrat perfect în spiritul muzicii lui Paul Constantinescu – caracterizat prin vitalitate, finețe expresivă, cu vagi reminiscențe brahmsiene provenite din *Dublul concert pentru vioară, violoncel şi orchestră* al compozitorului german (în partea mediană), erudiție în privința cunoaşterii şi stăpânirii artei contrapunctice şi circumscrierea ei în ethosul modal românesc (mişcarea a

Mihai Moldovan

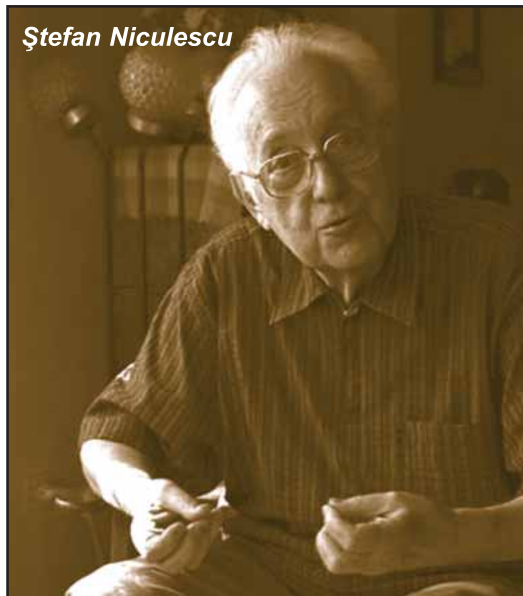
III-a). *Impresii din Tibet* sunt rodul pasiunii lui Jin Wang pentru culturile şi ritualurile extrem-orientale, pe care le explorează cu aceeaşi pasiune şi febrilă, voluptoasă curiozitate cu care abordează fiecare partitură de la pupitrul dirijoral. Acest opus i-a dezvăluit publicului latura sa componistică, forța sa de a reitera, în sunete, un ritual străvechi de invocare a milei lui Dumnezeu: “*Om, mani pad me Hum*” – “Doamne, protejează-ne”! Cu ajutorul unor instrumente specifice, cum sunt *bolurile* metalice tibetane sau *dom chen*-ul (trombonul tibetan) şi *kia ring* (trompeta tibetană), a căror semnificație era aceea de conecta pământul cu Dumnezeu, Jin Wang a conferit un plus de autenticitatea oficierii serviciului divin. Paroxismul sentențios al alămurilor, ca un *Rex tremendae majestatis* din *requiemurile* europene, s-a topit în acalmia reverberației de gong, care s-a menținut până la final, ca un fond-pedală pe care s-adesfăşurat ceremonia. Este momentul în care baritonul – Valentin Vasiliu – rosteşte cuvintele de mai sus, cu intonații grave, quasi vorbite, în timp ce instrumentiştii din orchestră se fac ecoul cuvintelor lui, pe care le repetă

sacadat, ca într-o procesiune religioasă. La scurtă vreme intervine şi soprana - Tina Munteanu – pe fondul discret al unisonului corzilor şi al pasajelor luminoase ale flautului şi oboiului, repetând aceeaşi invocație într-o nuanță abia perceptibilă. Comuniunea cu Divinitatea se înfăptuise. Doar cuvinte de laudă pentru receptivitatea orchestrei piteştene şi pentru mobilitatea de care a dat dovadă în asimilarea a trei partituri atât de dificile şi pretențioase. Meritul îi revine în egală măsură lui Jin Wang care are darul şi harul de a empatiza cu instrumentiştii oricărei orchestre simfonice.

Concertul de închidere a SIMN (31 Mai) i-a revenit Corului şi Orchestrei Naționale Radio conduse de Tiberiu Soare – dirijorul ei permanent. Programul a reunit trei lucrări cu trei abordări distincte de limbaj. *Simfonia I* de Adrian Iorgulescu, bazată pe polistructuri ritmice, pe varietatea limbajelor – contrapunctic, eterofonic, modal - şi, aş spune, pe trei repere cu caracter leit-motivic/algoritmic: *ritmul, timbrul oboiului şi unisonul*. Din nou trebuie să mă refer la ştiința compozitorului de a imagina şi realiza construcției flexibile, armonioase, populate cu evenimente şi episoade sonore dintre cele mai diverse, cu transformări agogice care dau impresia de multiversuri labirintice. Mai puțin obişnuit ca alcătuire, *Concertul pentru pian şi orchestră* de Zygmund Krauze, al cărui solist a fost chiar autorul, a fost conceput ca o muzică unitară, în patru secțiuni cu libertate individuală: intervențiile pianului au caracter de *cadență solistică* şi alternează cu structurile orchestrale, mereu altele ca timbralitate, ritm, model eterofonic. În prima cadență pianul are un profil liric, pastoral, luminos, după ce fusese integrat în țesătura eterofonică a ansamblului orchestral; în cea de-a doua formează un duo cu acordeonul, ale cărui sunete se confundă uneori cu sonoritatea pianului sau chiar cu cea a unora dintre suflători, urmată de un fragment orchestral dominat de alămuri, cu efete de orgă; cea de-a treia intervenție pianistică e îmbibată de afecțiune şi visare şi e precedată de timbrul strident al trompetelor, iar în ultima, pianul combină starea acordică şi cea melodică încheind consonant, pe fondul de unison al corzilor, în crescendo. În urma ovațiilor insistente ale publicului, compozitorul polonez ne-a încântat pe toți *improvizând* cu grație şi naturalețe după o *Mazurcă* de Chopin.

Zygmund Krauze, Dan Buciu

Săptămâna Internațională a Muzicii Noi s-a încheiat cu un omagiu adus lui Ştefan Niculescu, fondatorul acestui festival, prin includerea în program a ultimului său opus, *Pomenire. Un recviem românesc* – "o adaptare proprie a denumirii celebrului *Ein deutsches Requiem*, după cuvinte din Sfânta Scriptură, cum spune Johannes Brahms", mai degrabă o celebrare a eternității spiritului, o "aducere aminte de Cel de Sus şi de cei adormiți întru Domnul", decât expresia unei ceremonii *pro defunctis*. Structurat în 7 secțiuni - *Odihneşte-te, Mântuitorule*, *Doamne miluieşte*, "corespunzătoare catolicului Kyrie Eleison şi Christe Eleison", *Cântecului zorilor*, extras din culegerea "Ale mortului", alcătuită de Constantin Brăiloiu în 1936, *Stihirile glasurilor, Strigătul Atotțiitorului, Evanghelia, Pomenirea* (solist basul Iustinian Zetea, un tânăr absolvent al clasei de canto a tenorului Ionel Voineag, la Universitatea de Muzică din Bucureşti) – *Recviemul* lui Ştefan Niculescu impresionează prin simplitate şi grandoare; prin rigoarea substanța şi frumusețea scriiturii contrapunctice, modal-bizantine şi eterofonice, prin spațialitatea metafizică, prin varietatea nuanțelor țesăturii corale, ce reliefează veşnica pendulare a ființei între certitudine şi incertitudine, între interogație, implorare şi revelație... Toate aceste nuanțe au fost subliniate în egală

Ştefan Niculescu

măsură de corul şi Orchestra Radiodifuziunii şi de Tiberiu Soare, cu înțelegerea în profunzime a textului biblic şi muzical deopotrivă, cu o gestică modelată de însuşi contextul semantic al muzicii, dar şi de energia compactă a gândului mereu conectat la semnalele transmise de gândirea muzicală a autorului.

Dacă ar fi să caracterizez succint ediția din acest an a SIMN, primele cuvinte care-mi vine în minte ar fi *diversitatea* şi *acuratețea* concepției. Diversitate repertorială şi interpretativă, dar şi *unitate în diversitate* în privința alcătuirii programelor în funcție de anumite direcții componistice şi efecte expresive conținute de opus-urile asociate în fiecare dintre ele. *Acuratețe*, în privința *selectării* doar acelor partituri şi interpreți, despre care s-a estimat că vor fi la înălțimea exigențelor impuse dintru-nceput de organizatorii Săptămânii, aducând totodată doza de noutate absolut necesară într-un astfel de context.

În concluzie, cea de-a 23-a ediție a festivalului a fost o reuşită din toate punctele de vedere.

Despre muzică… la superlativ

George RIZEA

Cu un aer primăvăratic, seara de 14 mai a adus în cadrul stagiunii de recitaluri a Filarmonicii *George Enescu* un interesant moment artistic, susţinut de pianistul **Vlad Dimulescu**. Deopotrivă muzician de concert şi pedagog, prezenţa domniei sale pe scena Sălii Mari a Ateneului implică totdeauna curiozitatea publicului către noile repertorii abordate, cât şi dorinţa acestuia de a-i urmări permanent evoluţia artistică, de la un an la altul, de la un recital la altul.

Programul muzical s-a orientat exclusiv în aria stilistică a muzicii romantice. Astfel, debutul a constat în prezentarea Sonatei în sol minor op. 22 de Robert Schumann, o lucrare ce propune pianiştilor o construcţie sonoră amplă, şi folosirea unui complex de timbruri deosebite. Am putut observa încă de la primul atac energia discursului muzical pasional, alternat cu vibraţia lirică, puternică, a mişcărilor lente - asemenea personajelor Florestan (cel pasional) şi Eusebius (visătorul), ce reprezintă dualitatea personalităţii lui Schumann. Sonorităţile au fost contrastante, realizate fiind printr-un tuşeu remarcabil, dar şi prin tehnică de virtuozitate; impresionante au fost şi liniile polifonice evidenţiate cu ostentaţie, ce au condus în mod spectaculos către finalul sonatei.

În continuare, şi-au făcut apariţia paginile schumanniene concretizate în *Kinderszenen* op. 15. Alcătuit dintr-o serie de miniaturi, ciclul transfigurează sonor proiecţia amintirilor copilăriei compozitorului. Interpretată foarte expresiv, ciclul de piese a mişcat foarte mult publicul prin melosul deosebit, dar şi prin simplitatea de exprimare.

După pauză, momentul mult aşteptat a fost reprezentat de *Variaţiunile pe o temă de Händel* op. 24, de Johannes Brahms. Reprezentând o capodoperă a literaturii pianistice universale, lucrarea se caracterizează pe planuri multiple: alternanţa modurilor major-minor, succedarea variaţiunilor polifone cu cele omofone, culminaţiile dinamice pe seturi de variaţiuni, totul fiind încununat printr-o fugă elaborată deosebit, cu procedee tehnice foarte dificile. Am sesizat încă din debut eleganţa cu care pianistul a abordat tema sub estetica specifică a barocului, metamorfozată apoi în cel mai pur stil romantic. Interpret foarte cerebral, Vlad Dimulescu a reuşit să impresioneze prin concepţia arhitecturală remarcabil realizată, dar şi prin modul înduioşător de abordare a variaţiunilor de caracter, pentru ca apoi măreţia fugii să amintească de *Muzica Apelor* şi de statulul *regal* al muzicii ce tocmai se încheiase, sub excelenta tălmăcire a unui *lord* al pianului.

Vlad Dimulescu

A fost un recital de succes, parcursul acestuia fiind alcătuit din elemente muzicale contrastante, foarte bine alese; pianistica artistului serii a fost perfect adaptată exigentelor compozitorilor prin sunet, agilitate, efecte, timbralitate şi planuri sonore, denotând că de-a lungul carierei sale şi-a făurit mijloacele cele mai adecvate temperamental, pentru a se reprezenta plenar şi consecvent în apariţiile sale concertistice. În semn de preţuire pentru muzică şi interpretare, publicul a oferit cu generozitate aplauze, concretizate printr-un *encore* – *Aufschwung* de Robert Schumann.

Miltiade Nenoiu: „Portret din cinci închipuiri”

Viorel COSMA

În ziua de marţi 21 octombrie 1980, pe harta muzicală a ţării a apărut cvintetul de suflători „*Concordia*” – fondat de fagotistul, profesorul şi scriitorul/poet Miltiade Nenoiu. Cartea lansată în Palatul Cantacuzino al Uniunii Compozitorilor se numeşte „***Portret din cinci închipuiri***” – un titlu literar cam abscons, criptic, dar autorul îi zice „emblematic”, „încifrat”, căci subtitlul volumului, „*Concordia*”, a fost inspirat şi preluat de la „zeiţa romană a bunei înţelegeri, a armoniei în familie şi societate, fiică a lui Jupiter şi Temis, soră a Păcii”. Fiindcă auziţi ce mai precizează autorul „monografiei subiective”, *Concordia*, la pagina 82: În anul 367 î.e.n., în Forul roman din capitala Italiei s-a ridicat un templu care, citez: „a devenit sediul reuniunilor Senatului roman”!

Îmi imaginez zâmbete pe feţele Dv., însă vă rog să credeţi că am intrat în posesia exemplarului de semnal al cărţii, cu o lună de zile înainte de evenimentele „încinse” din Parlamentul României, aşa încât orice aluzie politică trebuie exclusă. Am şi un argument zdrobitor: ascultaţi cum sună motto-ul lui Miltiade Nenoiu din programul de sală de acum 32 de ani – preluat după Platon: „Veniţi cu încredere în casa în care se cântă – zicea anticul filosof elen – pentru că muzica înlesneşte comunicarea dintre oameni!”

Cu acest mesaj însufleţitor a pornit la drum formaţia camerală „*Concordia*”, înfruntând toate furtunile, necazurile, umilirile, dar şi bucuriile, succesele, confirmările profesionale de durată peste timp, pe care – din păcate – niciun alt ansamblu cameral de suflători din ţara noastră nu le-a încercat. Miltiade Nenoiu şi colegii săi din „*Concordia*” au crezut în victoria lor, au luptat şi – iată – au rezistat 32 de ani, în pofida tuturor dificultăţilor – performanţă neatinsă de nicio altă echipă camerală autohtonă.

Cartea lui Miltiade Nenoiu este un instrument de lucru şi documentare de mare probitate profesională pentru toţi iubitorii muzicii de suflători, dar în acelaşi timp o monografie de suflet, migălos şi riguros întocmită, blindată de

Vioara în Barocul italian

Andreea DRAGU

Cartea „Vioara în Barocul italian", autor Mădălin Alexandru Stănescu (Editura Muzicală, 2012) este structurată pe cinci capitole, cu titluri sugestive, ce tratează un subiect des abordat: vioara în perioada barocului. Găsim, pe lângă informațiile strict istorice, şi puncte de interes actuale precum interpreți ai muzicii baroce ai secolului XX sau utilizarea acestei muzici în arta cinematografică.

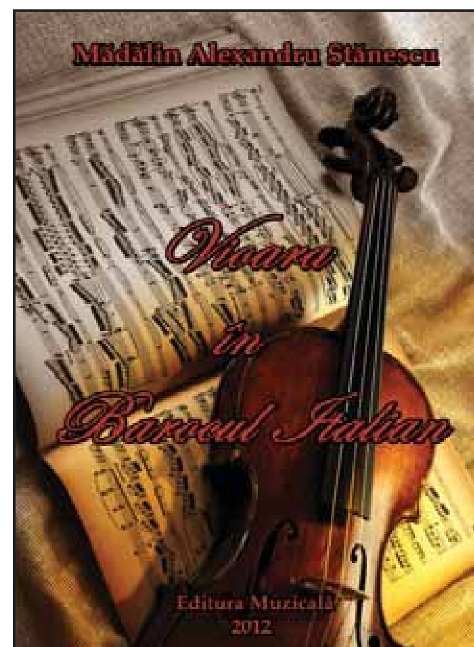
În primul capitol (*Premise*) aflăm istoria viorii, plecând încă de la forma ei primitivă şi ajungând la perioada renascentistă şi apoi barocă, unde autorul face un popas mai mare, pentru a ne descrie fiecare etapă din dezvoltarea acesteia. Aflăm că originile viorii au fost destul de multe şi variate, fapt pentru care este dificil de stabilit cu exactitate unde şi când a luat naştere acest instrument mlădios. Autorul concluzionează spunându-ne că „un instrument precum vioara este o entitate ce reuneşte într-un singur corp mai multe destine".

Ceea ce ştim cu certitudine sunt numele renumiților constructori de instrumente care au adus vioara la forma perfectă, care i-au dezvoltat sunetul şi au condus-o la stadiul în care se află astăzi datorită materialelor din care era făcută, material ce devenea tot mai bun odată cu trecerea anilor. Cei mai importanți dintre cei amintiți de autor au fost: Nicola Amati, Antonio Stradivari şi Giuseppe Guranieri. Mai ştim de asemenea şi strămoşii viorii: lăuta, ravanastronul, rebecul, lira bizantină, viela, viola da gamba, lira da braccio şi viola da braccio.

În continuarea acestui subcapitol, autorul ne descrie perioada barocă, în special perioada barocă italiană; aflăm caracteristicile acestei perioade, modul în care s-a dezvoltat atunci vioara şi cum a devenit barocul italian epoca primelor capodopere violonistice.

În următoarele trei capitole (*Cultura muzicală barocă la Roma: Arcangelo Corelli*, *Cultura muzicală barocă în Veneția: Antonia Vivaldi*, *Compozitori italieni din alte centre muzicale în secolul XVIII*) autorul îşi îndreaptă atenția asupra muzicii instrumentale baroce şi a compozitorilor ce au scris pentru vioară, făcând şi scurte analize de sonate, la care a ataşat şi exemple muzicale. Compozitori menționați în carte: Arcangelo Corelli, Antonio Vivaldi, Francesco Geminiani, Francesco Maria Veracini, Giuseppe Tartini, Pietro Locatelli.

Ultimul capitol este de altfel şi cel mai interesant şi mai captivant: *Despre muzica barocă în secolul XX*. Aflăm lucruri foate interesante despre prelucrările moderne ale muzicii baroce şi despre interpreți ai acesteia în secolul XX: Richard Taruskin, Nikolaus Harnoncourt, octetul The Swingle Singers sau Nigel Kennedy, violonist cunoscut pentru viziunea sa unică asupra *Anotimpurilor* lui Antonio Vivaldi, care sunt cântate într-un ritm mai alert, cu un efect al arcuşului ce imprimă melodiei o sonoritate rock şi cu bătăi din picior pentru marcarea accentelor.

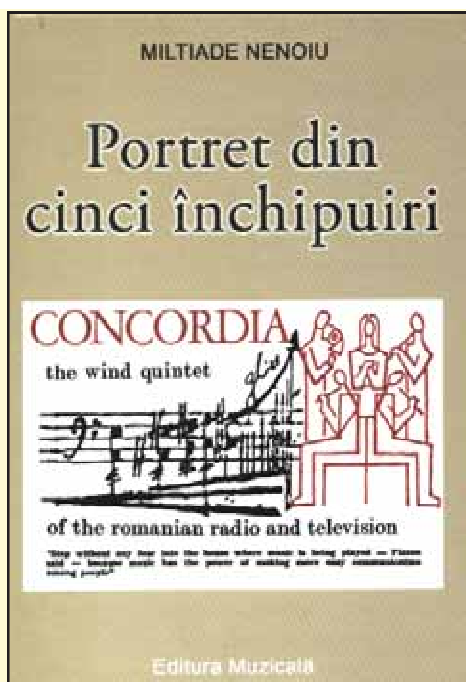
Cartea atrage şi prin subiecte foarte actuale precum muzica de film - cea barocă bineînțeles. După introducerea din care aflăm succint istoria cinematografiei, ne este menționat un film în care muzica barocă este introdusă cu scopul de a ilustra sonor acțiuni care se desfăşurau în vremea manifestării curentului baroc: *Casanova*. Pe coloana sonoră a acestui film apar printre altele şi două din concertele lui Antonio Vivaldi pentru instrumente vechi (lăută, mandolină).

Cartea mai conține şi un rezumat în limba engleză, foarte bine venit, după părerea mea, plus anexe şi o bibliografie consistentă.

Recomand această carte în primul rând celor interesați de epoca muzicală barocă, violoniştilor, şi nu numai.

izvoare scrise (cronici, recenzii, interviuri, reportaje, mărturii oficiale, premii, diplome, distincții naționale şi internaționale) şi, mai cu seamă, **atractivă vizual**, datorită numeroaselor ilustrații alb/negru şi color. Întregul text se bazează pe surse primare de arhivă, care conving pe cititor că formația „*Concordia*" a avut un rol esențial în formarea gustului artistic al unui public reticent față de genul muzicii de suflători.

Meritul esențial al acestui ansamblu artistic în viața noastră muzicală contemporană mi se pare, însă, promovarea consecventă a creației originale. De la partiturile lui Ion Căianu, Paul Constantinescu, Zeno Vancea, Tudor Ciortea, Dumitru Capoianu, până la Tiberiu Olah, Anatol Vieru, Ştefan Niculescu, Aurel Stroe,

Myriam Marbé, Ulpiu Vlad, Dan Dediu, Violeta Dinescu, Doru Popovici, Liviu Glodeanu, Mihai Moldovan, Liviu Dănceanu, Liana Alexandra, Maya Badian, Fred Popovici, Nicolae Brânduş, Felicia Donceanu, Doina Rotaru, Şerban Nichifor, Iancu Dumitrescu, Horațiu Rădulescu etc., pe scurt peste 70 de creatori autohtoni şi nu mai puțini de 126 de compozitori străini au trecut prin „laboratorul" *Concordiei* de-a lungul acestui aproape un sfert de veac.

Miltiade Nenoiu ne-a oferit un „*Portret în cinci închipuiri*" pentru posteritate. Să-i fim recunoscători şi să prețuim această muncă fără preget. Cred, cu toată hotărârea, că enigmatica titulatură a formației „*Concordia*" şi-a împlinit visele şi aspirațiile atât de frumos exprimate prin *motto*-ul simbolic al anticului Platon: „Muzica înlesneşte comunicarea dintre oameni".

Pianista Sabina Oprea şi violonista Aurora Zodieru-Luca

Mariana POPESCU

Un concert inedit a avut loc la Constanța - o întâlnire muzicală de mare sensibilitate la care au fost protagoniste două tinere talente: pianista Sabina Oprea şi violonista Aurora Zodieru – Luca, în compania Orchestrei Teatrului Oleg Danovschi, dirijată de Radu Ciorei.

A fost o inițiativă inspirată pe care publicul constănțean a primit-o cu bucurie: întâlnirea pe aceeaşi scenă a două tinere muziciene deosebit de talentate, absolvente ale Colegiului Național de Muzică *Regina Maria* din Constanța, care s-au afirmat încă din perioada copilăriei, atât pe scenele constănțene cât şi în competițiile muzicale.

În prima parte a concertului, a evoluat Sabina – Iuliana Oprea, studentă în anul II, la Academia de Muzică *Gheorghe Dima* din Cluj, clasa profesor univ. dr. Daniel Goiți, unul dintre renumiții pianişti concertişti şi în acelaşi timp, un pedagog de marcă.

Sabina Oprea este fiica a doi distinşi muzicieni: mama – Gabriela Oprea, pianist, lector univ. dr. la Facultatea de Arte, iar tatăl - profesor la clasa de clarinet, Colegiul Național de Muzică *Regina Maria*.

Sabina Oprea a început studiul pianului cu mama sa, la vârsta de trei ani. Ca elevă a liceului de muzică constănțean, a studiat pianul cu prof. Alina Deleanu, afirmându-se în competiții şcolare naționale şi internaționale: "*George Georgescu*"- Tulcea, *Miniatura romantică* – Galați, Olimpiadele Naționale de la Bacău, Cluj.

Tânăra pianistă are în palmares numeroase concerte şi recitaluri susținute la Constanța, Botoşani, Sibiu, Bucureşti, Cluj.

Din dorința de perfecționare, Sabina Oprea a participat la cursuri de specializare cu prof. Wolfgang Wagenhauser de la Universitatea de Muzică din Trossingen, din cadrul Festivalului *Micul Paris*, în 2008 şi 2009.

În anul 2012, Sabina Oprea a participat la cursurile de management cultural *Music – Us* Summer Camp, suținute de Ioan Hollender.

În anul 2013, a urmat cursurile de master-class: *Rencontres Musicales Internationales en Wallonie*, Wavre, Belgia.

La Concursul Național de Interpretare *Lions Diamond* - Timişoara 2013 – a primit Premiul Special al Asociației Culturale.

Pe scena constănțeană, Sabina Oprea a încântat auditoriul cu interpretarea Concertului nr. 3 pentru pian şi orchestră, în do minor, op. 37, de Ludwig van Beethoven. Abordarea acestui concert reprezintă un act muzical de maturitate, ca rezultat al unor acumulări în domeniul tehnicii şi interpretării pianistice. Inteligența muzicală, frazarea, elaborarea sunetului, cunoaşterea stilului beethovenian, sensibilitatea – sunt doar câteva dintre calitățile tinerei pianiste deosebit de tenace în cultivarea unui repertoriu care cere mult studiu şi renunțări. La bis, a interpretat *Toccata* din Suita nr. 2, în Re major, op. 10 de George Enescu.

În partea a doua a concertului, violonista Aurora Zodieru – Luca, a completat tabloul de tinerețe şi sensiblitate, fiind o cunoscută a scenelor constănțene.

Aurora Zodieru – Luca moşteneşte pasiunea pentru muzică de la părinții săi: regretata pianistă Sanda Zodieru – Luca şi de la tatăl său contrabasistul Vladislav Ioan Zodieru – Luca, cel care i-a îndrumat paşii în muzică, neprecupețind niciun efort.

A început studiul viorii, la vârsta de 6 ani, cu prof. Ines Dumitrescu, continuând apoi, cu regretații - prof. Radu Pricop şi marele pedagog Ştefan Gheorghiu. La vârsta de 12 ani, a debutat ca solistă în concert cu Filarmonica *Marea Neagră* din Constanța, urmând apoi, concerte cu Filarmonica din Bacău, cu Orchestra *Simfonia* - Bucureşti, cu Orchestra UNMB, cu Orchestra Teatrului Național de Operă *Oleg Danovschi* din Costanța.

La terminarea Liceului, îşi îndreaptă paşii înspre *École Superieure de Musique* - Sion (Elveția), unde a surprins prin nivelul ridicat al pregătirii sale, fiind primită direct în anul II de studiu. Numai după doi ani, a absolvit înalta şcoală, în 2011, cu notă maximă. Este masterandă la Universitatea de Muzică din Graz (Austria), la clasa profesoarei - renumita violonistă de origine română Silvia Marcovici.

A participat la cursuri de master-class cu profesorii Igor Ozim, Adelina Oprean, Zakhar Bron, Silvia Marcovici, Şerban Lupu, Shmuel Askenasy, Sergiu Schwartz.

Este laureată a mai multor concursuri naționale. În anul 2011, Aurora Zodieru – Luca a participat la Concursul Internațional de Vioară „*Henri Marteau*" de la la Hof, Germania, unde a primit un premiu special: o copie a viorii Maggini, spre a fi folosită timp de trei ani. În acelaşi an, a fost invitată la *Encuentros Musicales de Santander* - Spania, unde a susținut concerte şi recitaluri.

Muzica de cameră este un domeniu preferat al interpretei, având numeroase apariții în cvartet şi recitaluri de vioară: în Elveția (Sierne), Spania, Austria (Viena). Este bursiera Clubului *Rotary – Cetatea Tomis*, în 2009 şi 2012.

În concertul susținut pe scena Teatrului Național de Operă *Oleg Danovschi* din Constanța, Aurora Zodieru – Luca a emoționat cu interpretarea Concertului pentru vioară şi orchestră în Re major, op. 77, de Johannes Brahms, o lucrare romantică de referință pentru repertoriul violonistic, demonstrând că stăpâneşte stilul de interpretare brahmsian, îmbinând tehnica violonistică cu multiplele sensuri ale expresivității tipice muzicii romantice.

Ca bis, a prezentat cu sensibilitate, Andante din Sonata a II-a pentru vioară solo de Bach, pe care l-a dedicat profesorului de vioară Radu Pricop, care din păcate, chiar în timp ce se desfăşura concertul, a trecut în lumea celor drepți.

Şi nu în ultimul rând, trebuie remarcată prestația deosebită a Orchestrei Teatrului Național de Operă *Oleg Danovschi* din Constanța, care sub conducerea dirijorului Radu Ciorei - personalitate muzicală de referință pentru repertoriul simfonic şi de operă, înafara însoțirii cu profesionalism a evoluției celor două soliste, a completat programul de concert cu *Aria* din Suita nr.3, în Re major de J.S. Bach şi *3 dansuri româneşti* de B. Bartók.

A fost o seară muzicală specială pe care cele două tinere interprete au oferit-o în dar, publicului constănțean care a ştiut să aprecieze şi să se bucure de împletirea armonioasă a tinereții, frumuseții, sensibilității şi măiestriei.

Un concert simfonic de excepție

Mircea ŞTEFĂNESCU

Joi, 20 iunie 2013 Filarmonica George Enescu a programat un concert simfonic, pentru care înscriere, dirijor, solist, repertoriu, merită felicitările noastre. Ştiu dintotdeauna că la Filarmonica bucureşteană există momente, şi nu

singulare, când se produc miracole. Un astfel de moment, în succesiunea de miracole care a durat de la începutul concertului până la sfârşitul lui, a fost celebrat de dirijorul şi compozitorul german Peter Ruzicka, şi de violoncelistul Valentin Răduțiu născut la München în 1986.

Prima piesă audiată a fost prima audiție la Bucureşti a lucrării **Uber Unstern** de Peter Ruzicka, un univers sonor scris pentru orchestră mare, un univers conturat cu alternanțe tulburătoare şi fremătătoare de pianisime şi de fortisime, într-un alter ego al condiției umane, şi al miracolelor, poate şi triumfătoare. ale acesteia dincolo... dincolo de stele.

Valentin Răduțiu solistul **Simfoniei concertante pentru violoncel şi orchestră** de George Enescu, a dăruit ascultătorilor, într-o viziune de mare frumusețe şi efuziuni ale acesteia şi ale unor altitudini ale virtuozității rar întâlnite în interpretarea acestei capodopere enesciene, o versiune de o noutate absolută. Trebuie să spun că în zeci şi zeci de ani de zile am ascultat de multe, multe ori această **Simfonie concertantă pentru violoncel şi orchestră** de George Enescu, şi am ştiut dintotdeauna că trebuie să existe aici un înțeles pe care, mulți, mulți violoncelişti – chiar de prestigiu - nu au ajuns să-l inunde în lumină, şi să-i confere izbucnirea de viață, de viață autentică, aşa cum a sunat acum arcuşul lui Valentin Răduțiu, în tandem cu Peter Ruzicka. A fost un miracol, şi fericiți au fost cei care au l-au trăit acolo sub rotonda Ateneului.

Cele şapte fragmente orchestrale din opera **Parsifal** de Richard Wagner, s-au adăugat cu **Miracolul Vinerii mari** şi cu un preaplin de absolut cuceritoare măiestrie dirijorală, la impactul memorabil al acestui concert.

Virtuți ale muzicii camerale romantice

Grigore CONSTANTINESCU

În fiecare an, duoul cameral alcătuit din **Rudolf Fatyol** – vioară şi **Remus Manoleanu** – pian susține un concert în sala Ateneului Român, la invitația Filarmonicii bucureştene. În mijlocul lunii iunie, cei doi muzicieni au optat acum pentru o muzică ”aproape” estivală, cu ambient romantic evocator, liniştit, ca şi cum ar fi un preludiu al vacanței ce se apropie. Desigur, este vorba despre ceea ce primim noi ca public, deoarece repertoriul ce poartă semnătura lui Antonin Dvorak nu este în egală măsură lesnicios de redat şi în ce-i priveşte pe interpreți.

Muzică de cameră în marea sală de concerte a Ateneului, iată ceva deosebit de solicitant, căci acustica se cere special urmărită şi echilibrată, în aşa fel încât tălmăcirea partiturii să îmbine, prin armonizare specifică, maniera numită în vremuri trecute “Haus-musik”. Dvorak, compozitorul romantic înclinat spre sonorități simfonice şi vocal-simfonice, poate crea şi partituri lirice, cuvântătoare în versuri melodice. Este cazul **Sonatinei pentru vioară şi pian,** demnă de această titulatură miniaturală grație motivației discursului tainic, plin de aluzii poetice. Cei doi parteneri, amplasați pe podium ca o formație de duo ce ocoleşte grandilocvența con-certantă, au capacitatea unei potriviri ce vine dintr-o îndelungată amiciție muzicală. De aici replici, răspunsuri, paralelisme sonore în care vioara şi pianul se ascultă reciproc, cu discreție. La mijlocul programului**, Romanța** a dus în continuare această modalitare de exprimare, însă efluviile lirice păreau să descindă din lectura unei corespondențe romantice, unde fiecare frază permite respirații, oftaturi, lansări de exprimări intimiste conforme cu liniştea cititorilor de epistole de dragoste. Ca o concluzie, se pare venind de la vioara lui Rudolf Fatyol, sunetul final nu lasă nicio îndoială că lumina înserării va deveni lumină de lună. Mai amplă, construcția celor trei părți ale **Sonatei pentru vioară şi pian** ar fi putut să se îndrepte spre modele camerale brahmsiene. Totuşi, Dvorak amână astfel de întâlniri, vizibile în simfonii, continuând rostirile calde ale duoului cameral, a cărui ambianță o

părăseşte doar pentru filalul voios al lucrării.

Mereu am simțit că alegerea repertoială a venit din dorința interpreților de a ne oferi un mesaj al păcii. Şi în sunetul viorii, şi în mobilitatea versificată divers a clapelor pianului, atât Rudolf Fatyol cât şi Remus Manoleanu şi-au definit măiestria cu o delicată înțelegere a darului oferit de muzică. Nu uităm, ascultându-i, câtă dreptate avea George Enescu mărturisind că “muzica are virtuți consolatoare”.

Dorin Teodorescu

Grigore CONSTANTINESCU

După un timp, după mult timp, mereu ne gândim la cei care nu mai sunt împreună cu noi, la cei pentru care am simţit afecţiune. Arareori înţelegem că nu i-am uitat şi, mai ales, înţelegem de ce nu i-am uitat. Cei care l-au admirat pe Dorin Teodorescu, purtându-i statornică prietenie, gândind la el cu nostalgie şi tristeţe, pot recunoaşte că de-a lungul vremii imaginea şi vocea "Voievodului Operetei" aparţine pentru totdeauna memoriei. Oricând şi oricât îi repovestim spectacolele, revedem momentele superbe ale carierei sale, din păcate prea scurtă, pe cât a fost de frumoasă.

Pe la mijlocul anilor şaizeci a fost descoperit de rectorul Conservatorului "Ciprian Porumbescu", profesorul dr. Victor Giuleanu, care urmărea din juriu un concurs de tineri interpreţi amatori. La acea clipă a intersecţiei cu un alt destin, Dorin Teodorescu a părăsit Timişoara şi a început, la sfatul Rectorului studiul cântului clasic. S-au ridicat spre înaltul cerului frumoasele jerbe ale glasului său, care învăţa de la Maestrul Petre Ştefănescu-Goangă cum "se cântă". Îşi asculta colegii – Eugenia Moldoveanu, Cristian Mihăilescu - cu care cânta la clasa de operă sub sfatul lui Eugen Gropşanu, Hero Lupescu. Urca treaptă cu treaptă spre împlinirea visurilor de-abia bănuite cu câtăva vreme în urmă. Dar destinul său la condus către scenă, unde "Mister X" avea să-şi înceapă călătoria de vedetă a operetei bucureştene, naţionale, internaţionale.

Prietenia noastră s-a clădit pe sentimentul preţuirii, la lumina fiecărui spectacol urmărit. Timpul trecea repede, primii zece ani, apoi alţi zece, numărând vârstele şi succesele, premierele, turneele Când, de la o lună la alta, postul radiofonic "România muzical" ne reaminteşte, cu o anume arie, vocea lui Dorin Teodorescu, mi se pare incredibil că acest minunat glas, trezind tăcerile, să se audă de departe, din "Marele Dincolo". Revin, năpădesc amintirile, fie ***Vânzătorul de păsări, Lăsaţi-mă să cânt, Voievodul ţiganilor, Frumoasa Elena, O noapte la Veneţia, Lysistrata, Rose Marie, Se mărită fetele, Contesa Maritza, Văduva veselă, Liliacul, Prinţesa circului, Secretul lui Marco Polo, Ţara surâsului, Victoria şi-al ei husar, Mătuşa mea Faustina, Plutaşul de pe Bistriţa***. Melodiile se schimbă, înfăţişările eroilor întruchipaţi de Dorin la fel. Dar, după spectacol, ieşea din teatru purtând încă pe chip clipa abia trecută, revedeai întotdeauna aceiaşi figură senină, plăcută, de o expresie caldă, plină de simţire. Se poate oare să vorbim la trecut despre Dorin Teodorescu, după anii care au trecut de la despărţirea sa de

scenă ? Ultimul său proiect, ***Victoria şi-al ei husar*** îl aştepta în teatru, la repetiţiile de cabină şi de scenă. Zadarnic, căci întunericul avea să înlocuiască ridicarea de continuă.

Prea tânăr pentru a pleca din mijlocul ansamblului al cărui director fusese, din preajma studenţilor de Conservator pe care la rându-i îi îndruma, din apropierea dragei sale familii - Andreea şi Fani, din proximitatea aplauzelor publicului. Au trecut paisprezece ani de absenţă; ar fi împlinit acum, în luna iulie, şapte decenii de viaţă.

Soarta i-a cumpănit darurile, bucuriile, munca şi satisfacţiile. Dar mai ales i-a oferit dreptul la dragostea nestinsă, dreptul la memorie. Neuitare.

Franz Stürmer

Damian VULPE

Alături de personalităţile muzicale româneşti, Banatul a dat şi o seamă de muzicieni de etnie germană care au contribuit mult la menţinerea şi dezvoltarea acestei arte, printre ei numărându-se şi Franz Stürmer. Acesta a activat în miezul secolului trecut, legându-şi numele de oraşele Timişoara şi Reşiţa. S-a născut cu o sută de ani în urmă (3 ianuarie 1913) în localitatea cunoscută prin exploatările miniere, Moldova Nouă din sudul Banatului montan dar a urmat Gimnaziul real german la Timişoara şi tot în perioada respectivă se conturează direcţia dezvoltării sale ulterioare; muzica. Astfel va frecventa Academia de muzică din Cluj care i-a asigurat baza profesării sale ca dascăl de muzică vocală dar şi instrumentală, ca dirijor de cor sau ansamblu vocal-orchestral, recte operetă.

A predat obiectul muzica la şcoli de predare în limba germană, mai întâi la Timişoara, înainte de război la „Banatia" iar după ce a fost concentrat în armata română, la viitorul liceu „Lenau", evidenţiându-se mai ales prin activitatea corală susţinută cu ardoare. Nu e de mirare că dirijează corala Tinerimea germană şi Corul Domului Romano-Catolic iar apoi prin 1965 înfiinţează pe lângă Filarmonică şi un cor de copii care i-au adus recunoaşterea în acest domeniu. Mai conduce şi coruri de adulţi din sfera sindicatelor, precum şi celebrul cor ţărănesc din Chizătău.

De Filarmonica „Banatul" se leagă şi activitatea sa instrumentală, fiind membru activ în compartimentul viorilor secunde şi nu ocolea nici participarea în formaţii camerale ce completau efervescenţa concertistică în oraşul de pe Bega.

De la începutul anilor '60, Franz Stürmer se mută definitiv la Reşiţa unde îşi desfăşoară în continuare activitatea didactică predând muzica la diferite şcoli dintre care şi la viitorul Liceu „Diaconovici-Tietz" dar şi vioara la Şcoala de muzică şi desigur nu nglijează nici latura dirijorală a preocupărilor sale. Pe lângă corurile din şcolile în care predă a mai condus Formaţia de cameră al profesorilor şcolii de muzică, Corul Bisericii romano-catolice şi Corul Ansamblului german de operetă la care se adaugă desigur colectivul orchestral. Cu acest ansamblu a prezentat o seamă de spectacole dintre care reţinem titluri ca: Susana cea inocentă de J.Gilbert, Contesa dansului şi Dans spre fericire de R.Stolz, La calul bălan de R.Benatzky sau Contesa Maritza de E.Kalman.

Tot în această perioadă cântatul la vioara îl îndrumă spre serile de muzică organizate de monseniorul paroh Paul Lackner, unde muzica de cameră era practicată cu asiduitate.

Fiind dirijor de cor şi simţind acuitatea lipsei de repertoriu pentru concertele prezentate de formaţiile pe care le conducea Franz Stürmer se apropie şi de compoziţie, prelucrând folclorul german din Banat şi scriind câteva cântece de masă, cum se solicita atunci. Ne-au rămas în amintire lucrările: Die wahre Lieb, Ich bin a Schwob, Mein Heimatdorf, S'Leni dar mai ales mult cântatul Wen mein Diandel am Abend um Wasser geht.

După dispariţia sa la 14 oct. 1983 amintirea profesorului, dirijorului, violonistului şi compozitorului Franz Stürmer este prezentă la Reşiţa prin darea numelui său formaţiei corale a Asociaţiei germane de cultură şi educaţie a adulţilor ce are un aport cert în peisajul muzical al oraşului.

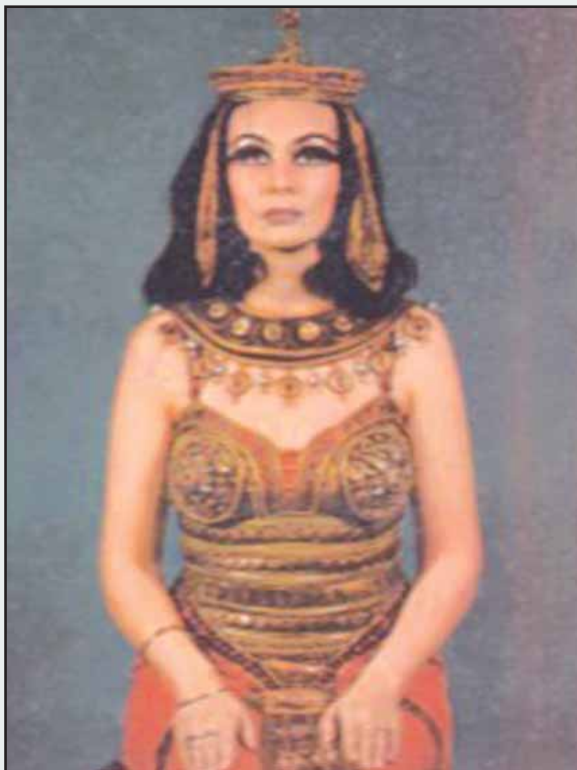
Rodica Mitrică Badârcea

Stephan POEN

Se va împlini curând un an de la plecarea de pe această lume a mezzosopranei Rodica Mitrică Badârcea, solistă a Operei Române din Bucureşti din anul 1975 până în 1990 când s-a stabilit în străinătate continuând pentru mai mulţi ani cariera artistică.

Născută la Craiova în anul 1945, Rodica Mitrică Badârcea şi-a desăvârşit studiile muzicale şi artistice la Conservatorul „Ciprian Porumbescu" astăzi Universitatea Naţională de Muzică din Bucureşti.

De-a lungul anilor de ucenicie muzicală şi artistică de mare valoare petrecuţi în prestigiosul ansamblu al Corului Madrigal sub bagheta marelui dirijor Marin Constantin, artista se afirmă prin obţinerea unor semnificative premii la concursuri internaţionale de canto de mare importanţă precum cele de la Bucureşti (George Enescu, 1970), Barcelona (1972, 1976 Maria Canals), Paris (1974). Tot în acea perioadă urmează cursuri de perfecţionare cu maeştri foarte valoroşi precum baritonul Gino Bechi, tenorul Anton Dermota, soprana Conchita Badia, pianistul Erik Werba.

Acumularea progresivă a consistentelor experienţe de cunoaştere necesare constituirii şi consolidării profilului personalităţii sale artistice, i-a prilejuit în anul 1975 angajarea la Opera Română din Bucureşti. După o serie de roluri secundare foarte necesare primilor paşi pe o scenă lirică pentru un tânăr artist, începe să se afirme într-un repertoriu foarte amplu atât la Bucureşti cât şi în alte teatre din România şi din străinătate: Mozart COSI' FAN TUTTE (Dorabella), Rossini IL BARBIERE DI SIVIGLIA (Berta), Delibes LAKME' (Mallika), Mascagni CAVALLERIA RUSTICANA (Lola), Verdi IL TROVATORE (Azucena), AIDA (Amneris), UN BALLO IN MASCHERA (Ulrica), DON CARLO (Eboli), RIGOLETTO (Maddalena), OTELLO (Emilia), FALSTAFF (Mrs. Meg Page), ERNANI (Giovanna), Wagner TANNHÄUSER (Venus), DIE WALKÜRE (Rossweisse), Borodin KNIAZ IGOR (Kontchakovna), Bizet CARMEN (Carmen), Saint-Saëns SAMSON ET DALILA (Dalila). Artista s-a afirmat şi în creaţia românească de operă în lucrări precum OEDIPE de Enescu (rolul Jocasta), ORFEU de Gheorghe Dumitrescu (rolul Medeea), FEDRA de Marcel Mihalovici (premieră pentru România (1981). În concerte şi recitaluri a abordat numeroase titluri din repertoriul vocal simfonic, de lied sau de operetă şi musical.

S-a bucurat de frumoase succese în turnee efectuate în Elveţia, Austria, Italia, Germania, Jugoslavia, Belgia, Spania, Franţa, URSS, Bulgaria, Polonia,

Cehoslovacia, etc. Presa de specialitate a elogiat mereu calităţile vocale, interpretative şi prezenţa scenică a artistei române.

Am urmărit apariţiile mezzosopranei Rodica Mitrică Badârcea în primii zece ani ai carierei sale la Opera Română din Bucureşti asistând la toate debuturile şi la un număr foarte mare de reprezentaţii. Am admirat cu profundă emoţie glasul său a cărui coloană sonoră se caracteriza prin amploare şi supleţe, ceea ce îi conferea o deplină funcţionalitate în a adapta calibrul incisivităţii sonore şi dozarea nuanţelor timbrale de la cele mai închise la cele mai strălucitoare. Sensibilitatea şi eleganţa expresivă împreună cu o încîntătoare prezenţă scenică realizau ipostazele teatrale foarte adecvate ale personajelor sale repurtând succese în seri de neuitat. Era un om amabil, sensibil, prietenos, mereu surâzătoare şi foarte caldă în tot ce exprima sub aspect artistic şi uman.

Într-una din zilele de august ale anului trecut, în vacanţă în România, lângă foşnetul răcoros al pădurii, înconjurat de prieteni pasionaţi de operă, ascultam, printre alte înregistrări ale marilor artişti români din trecut şi pe Rodica Mitrică Badârcea interpretând „Kiss me Kate" de Porter într-o versiune românească ... *Visul de-o vreme îmi este prieten* ... Retrăiam în acele momente atmosfera interpretativă ale acestei personalităţi artistice fără să ştim atunci, că, în acele clipe ale după amiezii, spiritul ei pornea în marea şi definitiva călătorie ... Glasul ei se împletea atunci cu acel Prieten care este Visul şi care întreţine focul sufletesc a cărui flacără cântătoare continuă să palpite în eternitate. Visul de o vreme a pornit în veşnicie ...

Demiurgul de big band-uri

Florian LUNGU

Notam într-un material apărut în revistă acum mai bine de trei ani că discografia de jazz se îmbogăţea în 2009 cu un album de jazz pe genericul căruia apărea implicat un nume al diasporei române. „**P**entru **O** **L**ungă **D**urată **I**nternaţională", abreviat **P.O.L.D.I.** – iată o ambiţioasă denominaţie sub care s-a definit un ansamblu german fondat în 1996 cuprinzând adolescenţi şi tineri muzicieni formaţi la Liceul de Muzică din oraşul german Tuttlingen, orchestră întemeiată, dirijată şi condusă spre culmile succesului de **Poldi (Leopold) Robert Reisenauer**, compatriot al nostru până în 1986 când a emigrat în ţara lui Bach şi a lui Mozart. Venit pe lume la 18 decembrie 1958 la Sibiu, absolventul Liceului de Muzică „George Enescu" din Capitală şi al Conservatorului „Ciprian Porumbescu" la Secţia trompetă (Clasa profesorului **Iancu Văduva**), s-a afirmat ca instrumentist improvizator de jazz mai întâi în ansamblul dirijorului **Biţu Mărgărint**, apoi în colaborări cu **Mircea Tiberian**, **Garbis Dedeian**, cu grupurile **„Basorelief"** şi **„Omicron"**. După stabilirea sa în noua ţară de reşedinţă, **Poldi Reisenauer** a activat ca profesor, instrumentist de combo dar mai ales ca dirijor în oraşul Tuttlingen al orchestrei de jazz înfiinţată de el la Liceul de Muzică, cu care a şi întreprins două turnee pe meleagurile noastre, în 2003 şi 2007. Big band-ul a susţinut între timp numeroase concerte în mai multe ţări, a apărut pe micul ecran, a înregistrat discuri şi a dobândit onorante premii („International Jazzma" – 2004, „Jupiter Wind Cup" – 2005, „Jugend Jazzt" – 2005, „Skoda Jazz Award" – 2005, „Soloists Award Of The German Jazz Federation" – 2005 etc.), **P.O.L.D.I. BIG BAND** impunându-se drept unul dintre cele mai bune (dacă nu cel mai bun!) tinere ansambluri similare din Germania. Publicul românesc, fie el din Sibiu, din Bucureşti, Braşov ori Timişoara, a aplaudat atunci cu încântare evoluţiile de indiscutabilă pregnanţă ale Big band-ului german, ca şi disponibilităţile notabile de acurateţe şi acordaj, de substanţialitate armonică, amploare sonoră şi incisivitate timbrală, de sincronism şi fermitate ritmică dovedite de oaspeţii germani, dar şi de marcanţi artişti români invitaţi, precum **Anca Parghel**, **Mircea Tiberian** şi **Nicolas Simion**. Albumul apărut în primăvara lui 2008, numit „Live In Romania", a alăturat unsprezece piese înregistrate din recitalurile susţinute de **Big band-ul P.O.L.D.I.** la Sibiu în data de 1 iunie 2007 la Sala Thalia şi la Bucureşti în data de 4 iunie 2007 în Studioul de Concerte „Mihail Jora".

Înregistrările concertului care a avut loc la Viena în octombrie 2008 s-au constituit drept un preţios material pentru cel de al treilea disc live al junilor jazzman-i din Tuttlingen, material din care au fost selectate douăsprezece momente muzicale – teme standard în reuşite reînveşmântări sonore – atestând nivelul performant atins de tânăra orchestră, prestanţa atacurilor proprii instrumentelor din alamă, omogenitatea partidelor de suflători, energia insuflată interpretărilor, diversitatea repertorială (de la ***swing*** şi ***bop*** la ***jazz rock*** şi ***latino***), creativitatea individuală a tinerilor solişti instrumentişti, cărora li s-a alăturat ca vocalistă invitată notorie, cântăreaţa şi profesoara americană de culoare **Sandy Patton**.

Cu bucurie am aflat că, neobosit, **Poldi Reisenaier** a întemeiat în 2012 o nouă orchestră de tineret, numită **„NULL 746 EINS" Bigband** (generic inspirat de un număr de telefon), care nu a întîrziat să se afirme, ansamblul fiind la rândul său premiat. Astfel, am aflat de la **Poldi** că în data de 8 iunie a. c. **„NULL 746 EINS" Bigband** a susţinut la Tuttlingen un foarte reuşit concert, împreună cu faimosul trombonist şi profesor universitar **Jiggs Whigham**, dirijor al BBC Londra, cu apreciatul trompetist **Joo Kraus** şi cu doi artişti români de ţinută care trăiesc în Germania, bass-istul **Decebal Bădilă** şi saxofonistul/ clarinetistul/ compozitorul **Nicolas Simion**. Concertul, înregistrat audio şi video în condiţii tehnice profesionale, va fi imortalizat printr-un CD şi un film pe DVD – pe care şi noi le vom promova după finalizarea lor. Împreună cu acest big band studenţesc, despre care afirmă cu legitimă mândrie că „sună foarte bine şi cântă cu o energie teribilă, ridicându-se cu mult peste nivelul celuilalt ansamblu cu care am fost în România!", dirijorul ar dori să efectueze în mai 2014 un turneu de două săptămâni prin câteva oraşe ca Timişoara, Sibiu, Braşov, Bucureşti, eventual Satu Mare. O iniţiativă întru totul oportună, pe care o susţinem din toată inima.

Îndreptarul de Artă improvizatorică de Jazz

În 2012 am prezentat Teza de Doctorat *Improvizația muzicală între libertate şi control-Jazz Ecumenica*, titlul fiind sugerat chiar de către coordonatorul ştiințific, compozitorul-pianist, rectorul Universității Naționale de Muzică din Bucureşti, prof. univ. dr. Dan Dediu.

Teza de doctorat conține trei paliere tematice: **a.** o istorie a improvizației muzicale cu accent pe perioada barocului muzical (un ghid excelent fiind lucrarea *Formele Muzicale ale Barocului în creația lui J.S. Bach* a lui Sigismund Toduță); o istorie a jazz-ului prin prisma simbiozei classical-jazz (aici am realizat un subcapitol de istoria jazz-ului cu elemente inedite ale genului muzical) **b.** Îndreptarul de improvizație muzicală **c.** compoziția de jazz simfonic **Jazz Ecumenica** pe care am compus-o în perioada doctoratului şi care cuprinde 7 părți printre care : Jazz Passacaglia, Jazz Fuga şi Tatăl Nostru (Pater Noster) pentru orchestră simfonică de jazz şi cor de femei.

Îndreptarul de Artă Improvizatorică de Jazz, pe care Editura Muzicală l-a publicat, conține pe coperta-verso scurte recenzii ale unora dintre cele mai importante personalități muzicale din România, fiind o descriere exactă a ceea ce cuprinde:

„ ...Asistăm la o desfăşurare impresionantă de cunoştințe tehnice.

....Un ghid şi totodată un Îndreptar în domeniul improvizației de jazz, fiind înfățişate cu claritate etapele procesului achiziționării mijloacelor necesare desfăşurării actului improvizatoric în bune condiții, adică la modul profesionist şi onest.”

Dan Dediu, Rector al Universității Naționale de Muzică din Bucureşti

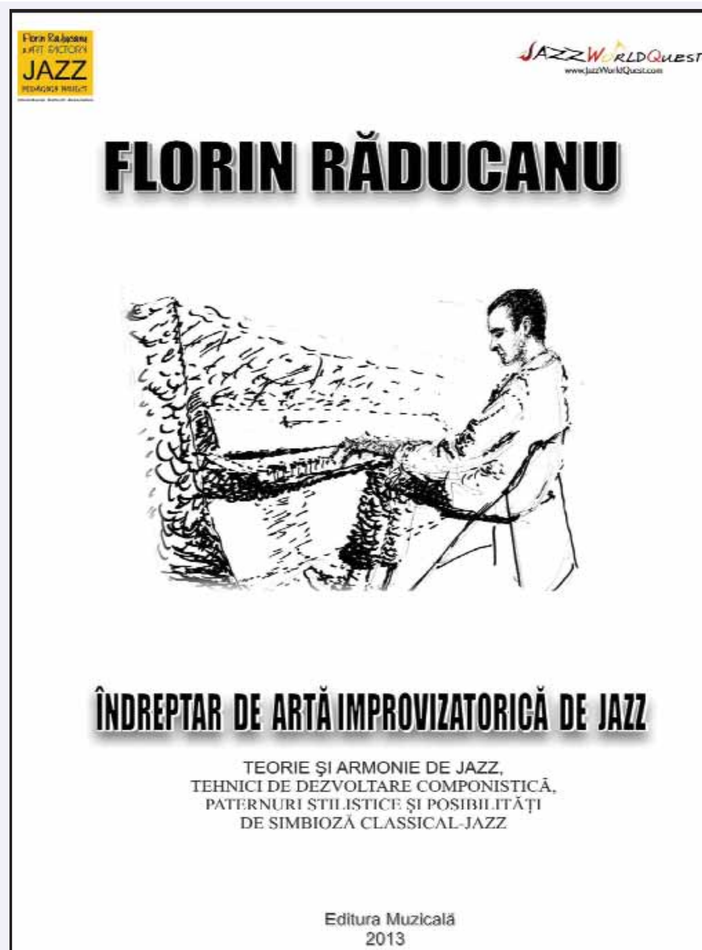
„...Combină noțiunile de bază ale teoriei improvizației cu elemente de pianistică jazz-istică. Paginile referitoare la pianistica de jazz reprezintă o contribuție valoroasă în domeniul pedagogiei de specialitate de la noi, fiind primul material de acest fel redactat în limba română.

... O altă realizare demnă de a fi menționată este înființarea la insistențele şi sub îndrumarea lui Florin Răducanu a primei secții de jazz (la Colegiul ”G. Enescu”) în cadrul învățământului preuniversitar din România”.

Mircea Tiberian

„...Sunt prezentate succint, cu claritate şi exemple bine alese, ipostaze ale limbajului muzical jazz-istic, trăsături tehnico-stilistice vizând notația, armonia melosul, ritmul, structurile intonaționale. Este conceput de un subtil profesionist, de un pedagog cu har şi un creator-interpret de elită, ce propune celor interesați un scurt Îndreptar pentru studiul improvizației muzicale, atât în stilul jazz, cât şi în zona de fuziune stilistică classical-jazz.”

Romeo Cosma

„... Tratează modalitățile de realizare a unei improvizații de jazz, cu referiri la teoria modurilor, la armonie dar şi la soluțiile pe care le propune pentru dezvoltarea capacității de a improviza şi a compune”.

Sorin Lerescu

Acest *Îndreptar* de improvizație muzicală de jazz l-am realizat ținând cont de nevoile tinerilor muzicieni, etapele de pregătire fiind realizate gradual. Din acest motiv, metoda nu se adresează celor care doresc rezultate imediate, facile, realizarea corectă a parametrilor didactici fiind posibilă în minimum 4 ani de studiu (chiar dacă unii elevi pot fi precoce în ceea ce priveşte înmagazinarea informațiilor şi aplicarea formulelor date). O realizare creativă, diversificată stilistic, precum şi dobândirea discernământului estetic “de jazz” apare abia într-o fază mai avansată din punct de vedere al maturizării personalității muzicale, experiența proprie obținută din practica în cadrul unor ansambluri specifice fiind obligatorie.

Trebuie să spunem că există preocupări importante anterioare în domeniul pedagogiei de jazz din România. Aici trebuie amintiți Marius Popp, Mircea Tiberian şi Romeo Cosma. Cu atât mai mare mi-a fost bucuria să am susținerea şi aprecierea pentru acest demers din partea unor personalități muzicale ale căror păreri le expunem pe coperta exterioară-verso: Dan Dediu, Mircea Tiberian, Romeo Cosma, Sorin Lerescu, care recomandă acest *Îndreptar* atât elevilor şi studenților, cât şi viitorilor pedagogi de jazz din România.

Partenerul media al acestui proiect didactic este Platforma internațională de Jazz cu sediul în Canada, ***JazzWorldQuest.com***, director Ştefan Bocioacă, căruia îi adresăm mulțumiri speciale. (**Florin RĂDUCANU**)

Compozitorii noştri

Jolt Kerestely

Compozitorul este un obişnuit al manifestărilor internaţionale. În oraşul Sandanski din Bulgaria s-a desfăşurat un festival tradiţional la care au luat parte 5 ţări. Jolt Kerestely a fost invitatul special, sărbătorit într-un cadru festiv, cu un film de 25 de minute despre activitatea sa componistică. În concurs, solista Adelina Neacşu Creţu din Ploieşti s-a clasat pe locul 3 cu binecunoscuta melodie a lui Kerestely, "Dragoste de corturar". Să ne reamintim de asemenea că la ultima ediţie a concursului "Mamaia copiilor" lui Jolt Kerestely

alături de Fuego

i-a fost conferit "Trofeul Aurel Manolache" pentru piesa "Aritmetica", pe versuri de George Popovici, în interpretarea fetiţelor Brianna Alexandra Stan, Rebecca Antonia Nicolae, Maria Bojiţă şi Ilinca Dinu. De curând a făcut parte, la Cluj-Napoca, din juriul Festivalului cameral organizat în amintirea compozitorului şi profesorului Tudor Jarda. Anul trecut, fiind prezent în juriul Festivalului tinereţii de la Jupiter (cel care avea loc cândva la Costineşti), colonelul Valentin Neacşu, şeful Muzicii Militare din România, l-a anunţat că va apela la el la toate manifestările importante ale genului. Aşa încât în această primăvară a fost în juriul Concursului naţional de creaţie pentru muzica de fanfară "Iosif Ivanovici", primind şi o Diplomă de excelenţă pentru promovarea cultural-artistică a Muzicilor Armatei (chiar aşa, ce s-a ales de Festivalul cântecului ostăşesc de altădată?), iar în aprilie a jurizat la Festivalul pentru copii şi tineret "Armoniile Dunării" de la Brăila (este clar, oraşul nr. 1 în ce priveşte manifestările muzicale festivaliere!), organizat ca la carte de Romeo Bunea, director al Şcolii de muzică din Brăila... Şi pentru că tot am vorbit de oraşul de la Dunăre, în luna iunie Jolt Kerestely a fost invitat de onoare la ediţia a XI-a a Festivalului internaţional al muzicilor militare de la Brăila. Festivalul a fost deschis de orchestrele reunite din România, Republica Moldova şi Turcia, care au interpretat absolut emoţionant celebra melodie "Copacul", pe versuri de Ovidiu Dumitru. Au fost nu mai puţin de 160 de instrumentişti (din ţara noastră au evoluat fanfarele din Bucureşti, Braşov, Iaşi, Brăila şi Constanţa), orchestraţiile fiind trimise din timp tuturor. În sfârşit, în ultimele zile ale lunii iunie compozitorul a luat parte la o preselecţie pentru Festivalul tinereţii de la Jupiter (care sperăm să fie mai serios ca în anii trecuţi!), preselecţie desfăşurată la... Nehoiu, în judeţul Buzău. De asemenea, în această perioadă compozitorul definitivează atât de aşteptatul album de autor cu Fuego.

Marius Ţeicu

Compozitorul a fost distins cu premiul "Profesionişti de Top" pe anul 2012, de către Forumul Muzical Român. După cum se ştie, a fost din nou preşedinte al juriului la ediţia a IX-a a Festivalului internaţional "George Grigoriu" de la Brăila (unde, la Gala laureaţilor, a cântat, împreună cu întreaga sală, unul din marile sale şlagăre), după care a intrat în studio pentru înregistrarea pieselor "Poate tu eşti omul mult-visat", cu Mirabela Dauer, şi "E lumină-n ochii tăi",

cu Monica Anghel, ambele pe versuri de Corina Despot. Aceste două titluri se adaugă celor peste 500 de melodii pe care Marius Ţeicu le-a compus începând din 1970, primele sale creaţii fiind "Dintre sute de catarge" (Gabriel Drăgan), "Astăzi vreau să-ţi cânt (Serenada)" (cântată chiar de el alături de Modern Grup), "Vin norii, vin" (Dida Drăgan), "Dorinţa" şi "Îndărătnica" (Modern Grup). Ne bucură extraordinar revenirea lui Marius Ţeicu alături de marile vedete ale genului, pentru că în ultima vreme a scris mai mult pentru copiii talentaţi cu care a lucrat: Bianca Lixandru, Andra Gogan, Andrada Popa, Ioana Rucsanda, Andreea Pavăl.

Dan Ardelean

Înafară de romanţă (este dirijorul orchestrei la festivalul "Crizantema de aur" de la Târgovişte), compozitorul şi pianistul Dan Ardelean iubeşte mult

jazz-ul. Astfel, la invitația Doinei Mândru, director programe artistice la Centrul cultural Mogoşoaia, în luna iunie a susținut două concerte la Palatul Mogoşoaia. Dan Ardelean Quintet a evoluat în componența: Cezar Ghioca – vocal (da, ați citit bine, e vorba de cunoscutul regizor de la Teatrul de revistă "C. Tănase"!), Florin Dinu – saxofon, Bebe Covercă – bass, Titi Herescu – baterie, Dan Ardelean – lider, pian electric. Au fost abordate o serie de piese din apreciatul recital "Poveşti în jazz", prezentat în premieră la Centrul național de artă "Tinerimea Română", având ca temă ipostazele unei femei față de bărbat, aşa cum se regăsesc în jazz-ul american: "I've Got You Under My Skin" (Cole Porter), "Fly Me To The Moon" (Bart Howart), "The Lady Is A Tramp" (Richard Rodgers), "Witchcraft" (Cy Coleman), "Love Is A Tender Trap" (James van Heusen), "The Love Nest" (Louis A. Hirsch), "The Shadow of Your Smile" (Johnny Mandel). Recitalul a fost apreciat în cel mai înalt grad, între alții, de scriitorul şi omul de televiziune Octavian Sava. Iată ce ne-a declarat compozitorul Dan Ardelean: "Am venit cu multă plăcere la Mogoşoaia, pentru că m-am legat de acest loc în perioada când am scris muzica filmului "Doamna cu trandafir", regizat de Cristina Nichituş, peliculă care retrasa biografia Marthei Bibescu, adevărat simbol al acestui loc şi a cărei viață ar trebui să fie cunoscută în special de doamnele din spațiul public de azi. Gazdele ne-au pus la dispoziție o excelentă instalație de sunet, iar dacă mai exista şi o copertină pentru scenă totul era perfect. Oricum, vă invit să nu ratați vizitarea acestui palat care înseamnă atât de mult pentru spiritualitatea românească". **(Ana FLORE**)

Omagiu "chanson"-ului

Lucia ZEGHERU

După cum se ştie, după ce s-a stabilit în Germania în anii ‘60, **Pompilia Stoian**, pe lângă activitatea muzicală, a predat engleza şi franceza la Liceul "Hoffman-von-Fallersleben" din Braunschweig, fiind absolventă a facultății de profil de la Universitatea din Bucureşti. În 2013 a pregătit cu grijă recitalul pe care a fost invitată să-l susțină la aniversarea a 40 de ani de activitate a Asociației germano-franceze din Salzgitter (şi cel din Braunschweig a aniversat în 2012 nu mai puțin de 50 de ani, Pompilia susținând atunci un recital acompaniată de un pianist de mare clasă, Burkhard Bauche, corepetitor la Teatrul de stat din oraş). Pentru cei care nu ştiu, sunt foarte mulți germani, îndeosebi în rândul intelectualilor, care cunosc şi iubesc limba, literatura, cultura Franței. La spectacolul amintit Pompilia Stoian a cântat titluri celebre, cum ar fi "Sous le ciel de Paris", "Padam, padam", "La foule", "Les feuilles mortes", "Je ne regrette rien", "L'accordeoniste", "Champs Elysees", "Mon Dieu", "La mer", "Douce France", "La vie en rose", cărora le-a adăugat, ca un dar din partea României, celebrul "Ionel, Ionelule" al lui Claude Romano (George Sbârcea), fiindcă sângele apă nu se face...

Evenimente muzicale

Octavian URSULESCU

Nu credeam a mai vedea vreodată atât de plină sala Casei de cultură a sindicatelor din Galați! Şi asta la un concert de muzică uşoară tradițională românească – e drept, susținut de autentice vedete ale genului. Meritul revine fostului (şi, sperăm, viitorului) director al Teatrului muzical “Nae Leonard”, Florin Melinte, cel care îşi propune ca sub “stindardul” Fundației pe care a înființat-o, “Leonard”, să promoveze valorile perene ale genului. De altfel am înțeles că unul din protagoniştii acestui spectacol, Alexandru Jula, are un proiect extrem de ambițios, pe care doreşte să-l demareze în curând: o asociație națională a “Seniorilor” divertismentului românesc! Ar fi minunat să-i vedem la lucru, solidari (sperăm să fie!), umăr lângă umăr, în spectacole memorabile, pe cei care ne încântă de decenii şi care, neglijați de organizatori, televiziuni, posturi de radio, mai au atâtea de spus pe scenă. În Franța, de pildă, există turneele intitulate “Nostalgie”, la care publicul se calcă pur şi simplu în picioare să-i revadă pe idolii care acum au 60, 70 sau chiar 80 de ani! Iar în Italia, pentru a înțelege ce înseamnă memoria afectivă a melomanilor, recenta dispariție a lui Little Tony a produs o vie emoție la scară națională. E timpul să învățăm şi noi să ne prețuim monştrii sacri atâta timp cât sunt în viață!

Revenind la spectacolul de la Galați, doi asemenea eroi, cu multe decenii de succese la activ, s-au reîntâlnit pe scenă, aşa cum au făcut-o de atâtea ori. Alexandru Jula va aniversa peste puțină vreme şase decenii de activitate artistică! Da, ați citit bine, acest artist legendar a străbătut surâzător toată istoria recentă a genului, nu întâmplător anul acesta i s-au consacrat două cărți, o a treia fiind pe cale să apară, şi a fost distins, la Antena 2, cu Premiul pentru muzică al emisiunii “Confidențial”, realizată şi prezentată de Oana Turcu şi Cristian Brancu. Mai mult, neobosit, lucrează la un nou album! Recitalul său, încântător, presărat cu glume şi amintiri, a înlănțuit piese din diverse epoci, fiindcă... are de unde alege. La rândul ei, Mirabela Dauer se dovedeşte solid ancorată în actualitatea genului, axându-şi apariția pe piese mai recente, născute din colaborarea cu talentatul cantautor Raoul, cu care a oferit de altfel, în finalul spectacolului, câteva gustate duete. Solistul originar din Turda a cucerit aplauze cu piese de pe albumul “Balkanic”, recenzat şi de revista noastră. O foarte plăcută surpriză, pentru cei care n-o cunosc, a oferit prin prestația sa sensibila şi atât de muzicala Alexandra Canareica. Absolventă de Conservator, tulceanca are la activ două premii de interpretare la Mamaia şi este ultima câştigătoare a Trofeului “Steaua fără nume”, în 1989, impresionând prin repertoriul divers. În fine, micuța solistă Maria

Selatin Kiazim

Crăciun, ajunsă acum la 13 ani, pare a nu mai avea prospețimea debutului, când cucerea zeci de premii: poate prost îndrumată, poate în căutarea succesului

comercial, abordează un repertoriu modern care nu i se potriveşte, renunțând la piesele de linie. Suntem siguri că Mirabela Dauer, care o protejează, îi va da sfaturile cele mai bune.

În multe localități mai mici din țară se organizează manifestări muzicale cu ecou internațional remarcabil şi având în plus avantajul că întreaga suflare locală, în frunte cu oficialitățile, se implică total. Nu o dată am scris în paginile noastre de talentatul solist de muzică uşoară Selatin Kiazim. Am amintit de descendența sa artistică, dar acum este cazul să facem toate precizările necesare, având în față şi documentata broşură dedicată lui "Grigore Kiazim – rapsod al cântecului dobrogean" de nepotul acestuia, Baear Chiazim. L-am cunoscut pe Baear pe când era director al casei de cultură din Măcin, organizând spectacole extraordinare cu artişti importanți; au fost acolo, degustând ba o scrumbie, ba un batal preparat "ca la mama lui", turceşte, Gabriel Cotabiță, Ileana Şipoteanu, Gabriel Dorobanțu, Cătălin Crişan (mulți ani a purtat bluzonul de "fâş" produs la fabrica din Măcin!), regretatul Nicu Dumitrescu şi mulți alții. Personal am cea mai urîtă amintire legată de un asemenea spectacol: chiar în fața casei lui Baear mi-a fost spartă maşina şi mi s-a furat tot ce era în ea, haine de scenă (veneam după festivalul de la Amara), bani, acte, până şi agenda telefonică, dar mai ales maşina de scris. Cum asta se întâmpla înainte de 1989, bănuiți câte drumuri a trebuie să fac la Miliție, unde caracterele maşinii erau înregistrate... În fine, din acel moment n-am mai dorit să revin la Măcin, dar aflu acum, din această carte, că exista un festivalul "in memoriam" închinat acestui neuitat virtuoz al cobzei, mandolinei şi banjoului. Anul acesta a avut loc un spectacol omagial aniversând 100 de ani de la naşterea artistului, în organizarea primăriei, casei de cultură din Măcin (care îi poartă acum numele) şi comunității turce locale; să mai precizăm că a fost un răsfăț cu baclavale şi alte delicatese gastronomice turceşti? Invitații speciali în spectacol au fost Reihan Kiazim (fratele mai mic al artistului omagiat), Sevim (nepot, valoros pianist şi şef de orchestră) şi fiul acestuia din urmă, Selatin (cu ortografierea turcească autentică Sehllatin). Reihan a interpretat chiar la mandolina lui Grigore, lăsată lui moştenire, piese din folclorul românesc şi turcesc, Sevim a cântat vechi piese turceşti, specifice folclorului dobrogean, iar Selatin a cântat cu aplomb muzică uşoară românească şi internațională (poate ajunge la fel de celebru ca Tarkan, mai ştii?). Au participat ansambluri de dansuri, un taraf, alți solişti de muzică populară - şi pe scenă, şi în sală fiind români, turci, ruşi lipoveni, italieni, greci. Cu această ocazie oficialitățile au promis reluarea festivalului "In memoriam Grigore Kiazim", întrerupt anul trecut; să vedem dacă se vor ține de cuvânt... În celălalt capăt al țării, în Munții Apuseni, la Zlatna, ştim însă sigur că se va îndeplini tot ce s-a propus. Există aici un primar, Silviu Ponoran, care nu numai că-şi iubeşte cu patimă oraşul (care arată ca o grădină japoneză, cu poduri de lemn şi arteziene!), dar este promotorul celor mai ambițioase proiecte culturale. Astfel, tradiționalului festival de romanțe i s-a adăugat acum ceva incredibil: un Festival internațional al filmului etnografic! Acest FIFE a fost pus la cale cu tânărul artist fotograf (colaboratorul nostru, de altfel) şi regizor Gabriel Boholț, având încă de la prima ediție un juriu prestigios: Geo Saizescu (preşedinte), Alecu G. Croitoru, Sebastian Papaiani, Călin Căliman, tînăra vedetă de la TVR2, actrița româno-canadiană Claudia Motea, Marian Stere de la Radio România Internațional (el a acordat distincția pentru muzică originală). Multă muzică în filmele de pe ecran (proiecțiile începeau pe stadion de la orele 22, pe un ecran gonflabil pus la dispoziție de Marius Iuraşcu, directorul România Film), dar şi pe scenă, cu invitați cunoscuți, Traian Jurchelea sau Mircea Tîrziu, câştigător al Trofeului "Moştenitorii" de la "Tezaur folcloric" (TVR2), dar şi cu cei mai talentați artişti locali. Înafara festivalului de romanțe, Silviu Ponoran are în proiect concerte de muzică uşoară cu artişti valoroşi, mai ales că la liceul din localitate există un ambițios tânăr profesor de muzică, Horia Tanislav.

Claudia Motea

Maratonul muzicii şi al dansului

Oana GEORGESCU

11 oraşe, 19 farmacii şi 6 spectacole în aer liber, sute de autografe şi mii de fani! Acestea sunt cifrele succesului Caravanei CATENA (inițiat de Anca Vlad, preşedintele Grupului Fildas - Catena) care a străbătut jumătate de România în numai două săptămâni.

Stela Popescu, Alexandru Arşinel, Nico, Adrian Enache şi Free Deejays (Bogdan Taşcău şi Rareş Varniote s-au lansat în 2010 cu piesa ”*You Know*”, în colaborare cu americanul de origine jamaicană Buppy Lennox) au dat mii de autografe la farmaciile din Piteşti, Slatina, Craiova, Drobeta Turnu Severin, Timişoara, Deva, Sibiu, Braşov, Iaşi, Bacău şi Focşani. Zeci de mii de spectatori au cântat şi au dansat împreună cu artiştii lor preferați în Piața “Vasile Milea” din Piteşti, în Piața “Mihai Viteazul” din Craiova, în Piața Unirii din Timişoara, în Piața Mică din Sibiu, în Piața Sfatului din Braşov şi în fața Palatului Culturii din Iaşi.

La spectacolele desfăşurate în aer liber, ocolite ca prin minune, de fiecare dată, de ploile şi vijeliile care s-au abătut asupra României – deh, nu degeaba CATENA este ”*farmacia inimilor noastre*”!, tonul a fost dat de Hora CATENA. Pe acordurile compuse de Bogdan Taşcău (cu numele de scenă Mister B, el a făcut parte şi din grupul ”*Todomondo*”, care ne-a reprezentat la Eurovision 2007 cu piesa ”*Liubi, liubi, I love you*” compusă tot de el), în marea horă s-au prins mii şi mii de oameni. Ei au

A. Enache, Free Deejays

dansat alături de cele mai renumite Ansambluri Folclorice din marile oraşe: ”*Dorul*” al Centrului Județean pentru Conservarea şi Promovarea Culturii Tradiționale Argeş, ”*Coronița*” de la Palatul Copiilor din Craiova, ”*Timişul*” al Casei de Cultură a Sindicatelor din Timişoara sau ”*Cindrelul – Junii Sibiului*”.

Succesul imens al acestei Caravane şi al artiştilor globe-trotteri, dublat şi de audiența reportajelor realizate de echipa SENSOTV.RO, este incontestabil şi a generat proiectul unui nou itinerar ce va cuprinde alte zeci de oraşe ale țării. (Foto: Sebastian Oros)

Bambi

Sanda CÂRCEL

În plin sezon estival, Denisa şi Raluca Tănase, alias Bambi, ne propun un videoclip antrenant, “fresh”: piesa aleasă este cel mai recent hit al duetului, o melodie dance cu puternice influențe elene, cântată de altfel în limba greacă şi în română, “Leyla”, compusă de Cătălin Dascălu. Filmările s-au făcut într-un lan de grâu, în pădure la Afumați, precum şi pe un superb yacht pe lacul Snagov. Prima zi de filmare, într-un câmp de maci lângă Urziceni, n-a început prea promițător: o ploaie torențială părea să zădărnicească eforturile echipei de 30 de persoane. Cu nu mai puțin de 11 maşini, echipa a blocat efectiv traficul în pădurea de lângă Urziceni unde protagonistele trebuiau să filmeze pe biciclete. Numai că Raluca şi Denisa nu se mai urcaseră pe o bicicletă de... 13 ani, de când filmaseră videoclipul celebrului lor “Doi ochi căprui”, iar zicala aceea cu “Mersul pe bicicletă nu se uită niciodată” nu s-a dovedit prea corectă în prima oră de filmare, mai ales că ghidonul era foarte greu de manevrat din pricina unor coşuri mari pline cu flori. Noroc cu plimbarea pe lac, relaxantă, de vacanță, aşa cum este şi piesa, interpretele uitând de oboseală, stress-ul filmărilor şi... biciclete. Alături de ele în videoclip apar Mircea Cazan (care de altfel cântă în piesă la bouzoukia) şi ansamblul de dansuri greceşti Ellas; make-up artist Miki Ioniță. Ținutele din videoclip sunt realizate de Raluca Tănase, care după cum se ştie are o casă de modă, în lanul de grâu surorile fiind înveşmântate în ținute inspirate din portul tradițional grecesc. Iată ce au declarat fetele de la Bambi: “Suntem foarte încântate de noul nostru single, “Leyla”, l-am cântat în concerte şi “prinde” foarte bine. Este o piesă veselă, de sezon... vara asta o pornim spre mare pe biciclete!”.

Concerte

Dan CHIRIAC

Bogdan Ota, Cinema Patria

Două concerte la Bucureşti din turneul de promovare al primului său album, "Day of Wrath", intitulate "Revelația", show-uri de sunet, lumini şi efecte speciale. Pe scenă s-au aflat Nordic Sonata Orchestra, corul La Musica (cu accente gregoriene), Bogdan Ota la pian, iar pe ecranul cinematografului s-au derulat mesaje şi imagini cu conținut moral, istoric şi religios. Dintre piese amintim "Black Friday", "Mourning", "Day of Wrath", "Story of my life" (cu baterie şi chitare electrice), "Glimpse of Happiness", "Harald's dream", "Strigoii", "Fantasy for Piano and Orchestra", iar muzicianul din Botoşani a prezentat un scurt istoric al fiecărei piese. După prima parte a show-ului, Bogdan Ota i-a invitat în scenă pe soprana de origine basarabeană, Maria Simion - pentru "Wedding in the sky" - şi pe Lucian Anghel - "If I die" .

În final, muzicianul a oferit două bis-uri şi a adresat îndemnul: "Iubeşte-ți aproapele ca pe tine însuți".

Nicu Alifantis, Opera Națională

Două concerte organizate pentru lansarea noului album al său, "Mozaic", care-i marchează cei 40 de ani de carieră. De la jazz la muzica de sonoritate grecească, portugheză sau indiană, dar şi blues sau rock, cu instrumente obişnuite sau mai exotice - sitar, buzuki. Piesele noi au fost alternate cu hituri precum "Aproape linişte" sau "Ploaie în luna lui Marte", interpretate de

Mozaic Band - formula completă de studio, a echipei care a înregistrat alături de Nicu Alifantis - Raul Kusak, Marcel Moldovan, Berti Barbera, Marius Popp, Răzvan Mirică, Mihai Neniță, Adrian Flautistu, Virgil Ianțu, Bogdan Tudor, Yogish Agarwal, Cosmin Bălean, Emil Bizga, Cristian Soleanu, Adrian Cojocaru, Lyuben Gordievski şi Mircea Cazan (am inclus aici grupul vocal şi grupul de suflători). Final splendid cu "Kamadeva" (versuri Mihai Eminescu).

Rafinament şi profesionalism, un concert de o calitate rară.... să vedem cum va suna varianta folk.

În memoriam Florian Pittiş

Primul concert în memoria sa, după aproape 6 ani de la dispariție, în Duminica Floriilor, în sectorul 3, pe scena din parcul „Alexandru Ioan Cuza", fost I.O.R. Intrarea liberă. Au cântat Marius Bațu - Poesis, Zoia

Alecu, Ducu Bertzi şi Mihai Neniță, Cristi Minculescu cu un chitarist străin, Mircea Vintilă, Mircea Baniciu, Vladi Cnejevici, precum şi Teo Boar - cu o versiune nouă Pasărea Colibri.

Sanda Weigl şi **Cvartetul Bălănescu**, ArCuB

Gipsy Songs, o premieră cu doi artişti români de excepție, Sanda Weigl şi Alexander Bălănescu, la Sala ArCuB din Capitală, o remarcabilă inițiativă de a revitaliza valoarea folclorului românesc, muzică autentică românească pe ritmuri de jazz. Sanda Weigl şi Cvartetul Bălănescu i-au cucerit pe bucureşteni reeditând ritmurile autohtone unice într-o variantă modernă, cu influențe de jazz şi cabaret. Vocea puternică, evocatoare, îmbinată cu jocul creativ al viorilor şi al violoncelului, îi aminteşte publicului de oferta lirică şi valoarea muzicii tradiționale româneşti. Mesajul transmis prin acest concert, premieră în Capitală, se adresează în special noilor generații. Melodii-patrimoniu, precum *Lume, lume*, *Şaraiman* sau *Anii mei* îi amintesc tânărului spectator de bogata moştenire culturală primită de la părinți, moştenire ce merită transmisă urmaşilor săi.

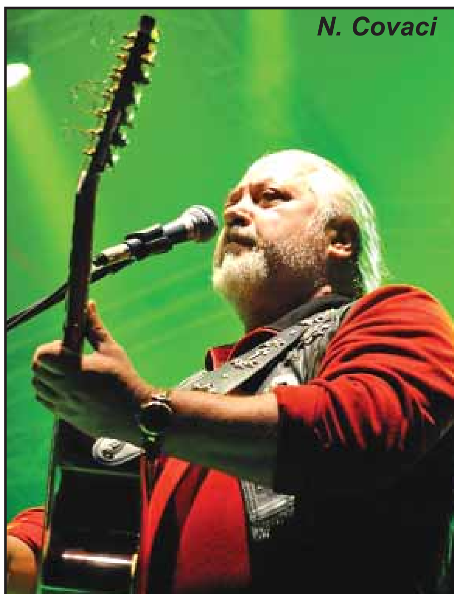
Acest repertoriu a fost prezentat pe multe scene cu renume din Londra, Berlin sau New York, unde s-a bucurat de un succes răsunător.

Alternosfera, Arenele Romane.

M-am bucurat sincer să descopăr câtă lume îi apreciază, lucru pe care admit cu ruşine că nu îl bănuiam. Oameni de toate vârstele la deschidere, cu Serge Kino si trupa White Walls. În ciuda diferențelor dintre genurile muzicale, se pare că puțină diversitate nu strică niciodată. Alternosfera şi-au făcut intrarea cu piesa noului album, "Drumuri Pi(necunoscute)", ce se află în corelație cu data de lansare a albumului, luna 3, ziua 14, adică ziua internațională Pi. Au cântat în total 23 de piese, din anii anteriori, precum "Wamintirile", "Ploile nu vin", "Visători cu plumb în ochi", "Închisoarea albă", "Flori de mai" sau "Virgula", dar şi de pe albumul de promovare, Epizodia: o energie molipsitoare, asemănare aproape perfectă a sunetului live cu cel înregistrat în studio. Versurile sunt punctul forte în fiecare melodie: poetice, originale.

Concert caritabil - Ploieşti

Trei recorduri pentru Ploieşti, la concertul caritabil pentru Spitalul de Copii: a fost cel mai mare concert cu spectatori plătitori din istoria Ploieştilor; a fost primul concert caritabil din istoria oraşului; a fost primul concert rock susţinut pe noul stadion "Ilie Oană". Concertul caritabil susţinut de formaţiile Phenomenon, Bucium şi Phoenix, alături de formaţia lui Grigore Leşe, a reunit pe stadionul "Ilie Oană" peste 8.000 de oameni. Probabil că s-a strâns o suma serioasă, iar toţi banii vor merge în conturile fundaţiei care va amenaja Spitalul de Pediatrie în clădirea Petrom din centrul Ploieştiului. Ploieştenii au rezistat eroic unei ploi de aproape o oră; concertul s-a terminat în jurul orei 23.00.

N. Covaci

Prospeţime şi talent

Xenia RADU

Veştile dinspre "fabrica de ministar-uri Cristian Simionică", de la Iaşi, sunt dintre cele mai bune, semn că sămânţa sădită de marele dascăl Titel Popovici a rodit. Pe lângă Simi Project (Maria Sabina Simionică şi Isabela Badea), din echipa cantautorului face parte de câteva luni o fetiţă cu o voce remarcabilă, Ştefana Butnaru, 12 ani, elevă în clasa a VI-a la Colegiul de artă "Octav Băncilă" din Iaşi. Sabina şi Isabela au 9 ani şi sunt colege în clasa a II-a la Şcoala "Ionel Teodoreanu", la clasa unei învăţătoare iubitoare de muzică, Cojocaru Rodica. Între cele mai recente apariţii ale talentatelor copile au fost spectacolele organizate de Primăria Iaşi şi Senso Models, intitulate "Ce ne-aduce iepuraşul?" şi urmărite de un public numeros în Piaţa Voievozilor, în cartierul Alexandru cel Bun. A fost un adevărat tur de forţă pentru ele, fiindcă Sabina a cântat 11 melodii, Isabela – 6, iar Ştefana a impresionat cu vocea sa interpretând "Ave Maria". La un alt concert, organizat de Casa de cultură "Mihai Ursachi" pe esplanada Muzeului Eminescu din parcul Copou, acelaşi succes, şi de această dată parteneri media fiind "Actualitatea Muzicala", "Ultima oră" şi Radio Enigma. Peste numai câteva zile, "trupa de şoc", neobosită, s-a găsit pe scena instalată în Parcul Expoziţiei, pentru Festivalul de teatru, muzică şi dans "Înşir-te mărgărite", organizat de Primăria Iaşi, Senso Models şi Inspectoratul şcolar judeţean, care le-au premiat pe minunatele fetiţe, care au susţinut un recital comun de nu mai puţin de 75 de minute, finalul, apoteotic, aparţinând cuplului fiică-tată, Maria Sabina şi Cristian Simionică. Dar a fost doar începutul unei zile fierbinţi, cu nu mai puţin de 3 show-uri. La Palas Mall Maria Sabina, dar şi Simi Project au strălucit într-un spectacol realizat în colaborare cu Antena 1 Iaşi, prezentator fiind Vlad Baba, de la emisiunea duminicală "Deschis la distracţie"; au mai participat patru şcoli de dans şi trupa de teatru "Înşir-te mărgărite" de la Casa studenţilor. Peste numai câteva ore, micuţa Simionică a participat la show-ul agenţiei First Models, pentru ca a doua zi (câţi artişti maturi mai au o asemenea agendă încărcată?), la Iulius Mall, acelaşi Vlad Baba să prezinte inaugurarea Şcolii de televiziune din film la Iaşi, cu Simi Project afirmându-şi crezul artistic: "Nu ne place locul doi!", un şlagăr cu muzică şi text de Cristian Simionică. În aceeaşi zi, peste 2 ore, în Parcul Expoziţiei, Cristian Simionică şi-a delectat şi el fanii cu piesele "Vamos a Mamaia" (în duet cu fiica sa), "Ai se eu te pego", "O lume mai bună". Recapitulând, 6 spectacole în 8 zile, repertoriul fiind şi el grăitor şi convingător prin diversitate: "Vedeta cu sute de fani", "Când părinţii nu-s acasă", "Să fim prieteni", "Toate şogoriţele", "Ministarul din cartier", "Rock, numai rock", "Nu răspund la întrebări", "Vamos a Mamaia" (Maria Sabina Simionică), "Muzica-i pasiunea mea", "Nu ne place locul doi", "Samba de Janeiro", "Tu şi eu" (Simi Project), "Muzica e viaţa mea", "Vreau o minune" (Isabela Badea), "Ave Maria", "Latino lover", "My heart will go on" (Ştefana Butnaru). La mijlocul lunii iunie, Simi Project, Maria Sabina Simionică şi Ştefana Butnaru au fost punctul de atracţie la spectacolul pentru copii desfăşurat pe o estradă în zona Palatului Culturii, organizat de RATP şi Primăria Iaşi în cadrul FIE (Festivalul internaţional al educaţiei). În paralel au fost participările la diverse competiţii de gen. La etapa zonală a concursului muzical judeţean "Ritmurile copilăriei" au fost obţinute două locuri I, de Simi Project şi de grupul etno "Floare de colţ", pregătit de învăţătoarea Cojocaru Rodica (în care celor două fete de la Simi Project li se adaugă trei colege de clasă, Bety, Daria şi Alexandra). Aşa încît, firesc, ambele au fost laureate şi în finala organizată de IŞJ, Şc. I. Ghica şi Colegiul naţional de artă "O. Băncilă", acesta din urmă găzduind de altfel concursul în sala proprie. Simi Project a cules aplauze cu tradiţionalele sale hit-uri "Nu ne place locul 2" şi "Muzica-i pasiunea mea". Grupul "Floare de colţ" a dat viaţă pieselor "Bundiţa" şi "Toate şogoriţele", orchestrate de Cristian Simionică, fiind apreciat în cel mai înalt grad în confruntarea cu formaţiile venite de la Hîrlău, Paşcani, Tg. Frumos, Hălăuceşti.

Simi Project

Stefana Butnaru Simi Studio

Grații

Revenirea Silviei Chifiriuc

La zece ani după albumul “O pisică îndrăgostită”, Silvia Chifiriuc a revenit, aşa cum am consemnat de altfel în paginile noastre, cu un nou album, “E voia ta” - o colaborare remarcabilă cu faimosul compozitor basarabean Ian Raiburg. Vă veți întreba, pe drept cuvânt, ce a făcut în acest deceniu de aparentă tăcere. Ei bine, fireşte, n-a încetat să cânte, dar în primul rând s-a dedicat studiilor, absolvind Facultatea de arte de la Universitatea “Ovidius” din Constanța şi devenind licențiată în interpretare muzicală-operă la Facultatea de arte “George Enescu” din Iaşi, după ce, cu ani în urmă, făcuse greşeala de a întrerupe studiile la

Universitatea de artă “Luceafărul”, unde l-ar fi avut ca profesor pe Ion Cristinoiu. Asta deşi mama sa o dorea... soție de preot (al doilea prenume al său este Agapia!), iar tatăl – economistă sau contabilă... Cariera muzicală a Silviei Chifiriuc a fost de la bun început legată de litoral: a terminat liceul la Constanța, apoi timp de 15 ani a fost nelipsită din marile show-uri estivale organizate de Alexandru Mihu, în care cânta alături de Dan Spătaru, Jean Constantin, Mirabela Dauer, Mădălina Manole, Anastasia Lazariuc, Maria Dragomiroiu, Mihai Constantinescu, Gabriel Dorobanțu, Gheorghe Gheorghiu şi alți artişti de frunte. A adorat-o pe Mihaela Runceanu, ar fi vrut să-i fie elevă, dar n-a fost să fie, în schimb a avut mereu alături oameni care i-au prețuit talentul. Debutează pe micul ecran în 1993, cu o piesă a lui Şerban Georgescu, după care are o primă confirmare importantă la selecția națională Eurovision din anul următor, când ocupă locul 3 cu melodia regretatului Dinu Giurgiu, “E doar un joc”. Se clasează pe locul 4 la festivalul de la Mamaia din acelaşi an, cu piesa lui Adrian Ordean, “Aş vrea” şi tot pe 4 la Eurovision, cu “Prea multe întrebări” (D. Giurgiu). Din acest moment este nelipsită din emisiunile-concurs ale TVR (“3 din 10 pentru un show” - locul 4 în finală cu “Noapte de vară” de Adrian Ordean, “O melodie dintr-o sută”), precum şi din programele difuzate pe calea undelor: Radio România Actualități, Radio Constanța, Radio Vacanța, Radio Iaşi, Radio Doina (Constanța). În paralel, este disputată de emisiunile de divertisment de la ProTV, Tele 7abc, Antena 1, OTV, TV Neptun. Adevărate jaloane profesionale importante sunt prezențele constante din emisiunile “Videomagazin” de la TVR1 (realizatori Gh. E. Marian, Eugen Dumitru) şi apoi, timp de ani la rând, din cele semnate de Nicolae Modreanu tot la TVR: “Bună dimineața!”, “Videomagazin”, “Tonomatul de vacanță”, “Seara românilor”. O altă realizatoare binecunoscută de la TVR, Marina Almăşan, a ținut s-o aibă deseori invitată în emisiunile sale de mare audiență (“Veniți cu noi pe programul 2”, “Ceaiul de la ora 5”, “Arca Marinei”, “Cazuri şi necazuri în dragoste”). Aparițiile pe micul ecran ale artistei sunt foarte legate de postul public, alte emisiuni-fanion fiind “Atenție, se cântă!” (Horia Moculescu) sau “Dănutz SRL” (producător Mondo Film, prezentator Dan Bittman). În plan discografic, debutul a fost făcut cu albumul “Un ultim bun rămas” (1994), urmat de “Noapte de vară” -1998 (colaborare fructuoasă, de peste un deceniu, cu compozitorul Adrian Ordean), “Ascultă-mi inima” (2001) şi amintitul “O pisică îndrăgostită” (2003). Şi iată-ne ajunşi la cel mai recent album al solistei, “E voia ta”, lansat public de casa Ovo Music la un centru comercial din Capitală pe 22 decembrie 2012. Ideea unei colaborări cu Ian Raiburg (cunoscut la noi mai puțin în ipostaza de cantautor cât de autor al unor mari şlagăre interpretate de Fuego sau Ion Suruceanu) se născuse cu mai bine de un an în urmă, când Silvia i-a solicitat o piesă melodic-romantică. Fiind cucerit de glasul acesteia, Raiburg i-a propus să intre în studio pentru un album cu 10 melodii, primul pe care-l consacră integral altui artist! Înregistrările s-au făcut în două etape, în ambele cu profesionişti remarcabili: la Chişinău, la SM Studio (aranjor şi maestru de sunet Sergiu Musteață), şi la Bucureşti, în studioul Ovo

Music al lui Ovidiu Komornyik – orchestrator Emanuel Gheorghe “Fisă”. Interpreta şi-a dorit versuri calde, poetice, la piesa titulară acestea aparținându-i lui Grigore Vieru;

celelalte sunt semnate de Daniela Crăsnaru, Roxana Popescu, Zoia Alecu, Xenia Suruceanu, artista emerită Olga Ciolacu sau Raiburg însuşi. Semnalele date de concertele de promovare din țară, cu mare succes de casă, fiind absolut pozitive; Silvia Chifiriuc va ajunge în această vară şi acolo unde este o parte din sufletul ei, pe litoral. (**Ada CONCIUC**)

Ami

CORINA 8847 Bud susține campania de conştientizare şi strângere de fonduri lansată de Asociația pentru Ajutorarea Copiilor cu Autism din România - Horia Motoi. In 2007, Organizația Națiunilor Unite a decis ca data de 2 aprilie să fie declarată Ziua Internațională de Conştientizare a Autismului, afecțiune care atinge anual un copil dintr-o sută. Anul acesta, Corina a acceptat să renunțe la numele care a consacrat-o în favoarea 8847, numărul de SMS la care Asociația pentru Ajutorarea Copiilor cu Autism din România - Horia Motoi poate primi donații. Altfel, iarna, **CORINA** s-a odihnit pe "Pernele moi", iar acum, odată cu venirea verii, ROATA SE ÎNTOARCE! O poveste care se derulează pe ritmuri eclectice ce oscilează între dance modern şi elemente tradiționale româneşti, "Roata se întoarce" este un produs Roton şi HahahaProduction. Cunoscută pentru schimbările curajoase de stil şi calitatea de trendsetter, Corina prezintă o nouă abordare odată cu videoclipul piesei şi se pregăteşte de lansarea unui nou album, pe care îl va cânta întregii țări într-un turneu ce va cuprinde numeroase oraşe.

ALEXANDRA STAN a cântat în mai multe oraşe din Statele Unite ale Americii - Miami, Las Vegas, San Francisco, Tampa, Chicago, San Diego, Los Angeles - în cadrul unui turneu de promovare prin cluburi. A interpretat atât hituri care au consacrat-o, precum "Mr. Saxobeat" sau "Lemonade", cât şi piese de pe următorul album, care va fi lansat la vară. Artista a promovat în S.U.A. albumul "Saxobeats", iar la întoarcerea în țară cântăreața intenționa să lanseze un nou videoclip. "*Cluburile în care am cântat au fost arhipline, şi,*

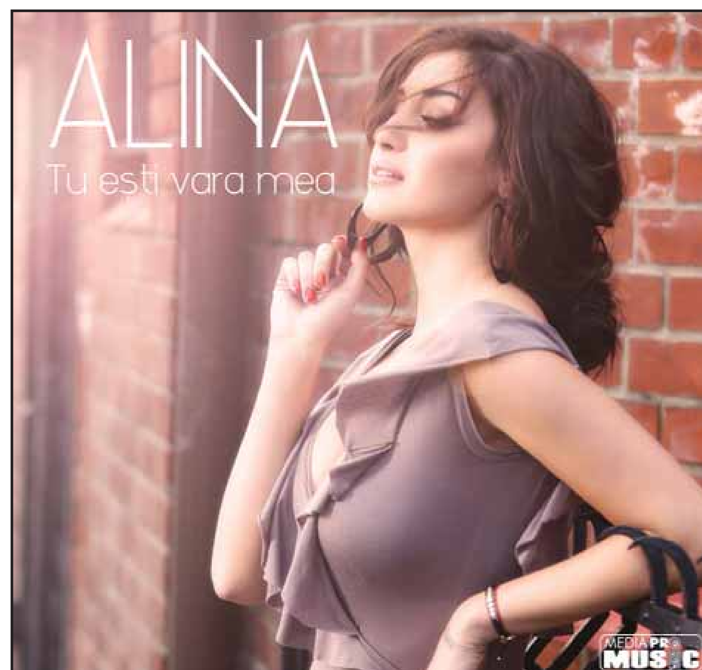

spre surprinderea mea, foarte mulți dintre cei prezenți ştiau versurile pieselor mele", a spus **Alexandra**. Cel mai recent single **Alexandra Stan - Cliche (Hush Hush).**

LOREDANA a primit premiul special pentru promovarea României în lume, în cadrul Galei Premiilor VIP. "Sunt onorată de această recunoaştere, e un premiu care mă obligă să promovez în continuare România! Fac acest lucru de când mă ştiu şi nu mă voi opri aici, sunt mândră că sunt româncă", a spus solista. Loredana a primit încă o distincție: premiul pentru "Cel mai bun show live din România" la Celebrity Awards al revistei "Story". Loredana şi-a lansat şi un nou clip, pentru piesa "Viva Mamaia !", cântată împreună cu Radu Mazăre, primarul oraşului Constanța, Cabron şi Alex Velea. Melodia este imnul stațiunii Mamaia.

După succesul înregistrat cu piesa "**Trumpet lights**" în vara anului trecut, **AMI** are un nou single, "**Otra vez**", care promite să devină rapid hit, şi pentru care a filmat şi un videoclip. Filmările, în regia lui **Florin Botea**, au avut loc la studiourile din Buftea. "S*tilul latino mă avantajează, mi se potriveşte ca imagine şi sound*", a spus **Ami**. Ea apare în mai multe ipostaze, în rolul unei femei latino, singure, dar şi alături de Alex Dicu, un tânăr fotomodel care joacă rolul iubitului cântăreței. "*Videoclipul va transpune privitorul direct acolo, în acele decoruri mexicane*", a spus regizorul **Florin Botea**.

ALINA îşi lansează primul videoclip din cariera solo, pentru single-ul "**Tu eşti vara mea**", o piesă dinamică şi optimistă. Filmările au avut loc la Gura Portiței şi au durat o zi întreagă. Clipul a fost regizat de **Iulian Moga**, iar **Alina** a jucat în clip rolul unei fete îndrăgostite, partenerul său fiind

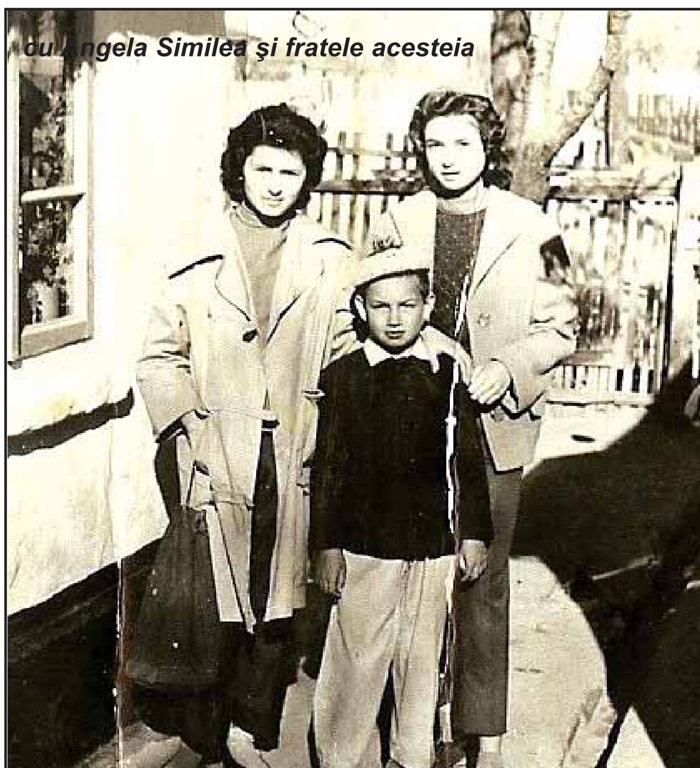

fotomodelul **Mario Popescu**. "Clipul spune o poveste de dragoste dintre doi tineri care ştiu să îşi trăiască viața la maximum, ştiu să se bucure de libertate, vară, soare, dar şi de momentele frumoase dintre ei", a explicat Alina. (**Mihai ANTON**)

Povestea adevărată a primului "Cerb de aur"

Octavian URSULESCU

În timp ce alți soliști ajung să trăiască din amintiri, iată că Luminița Dobrescu este încununată de revista "Actualitatea Muzicală" cu "Premiul discului" pe

cu Angela Similea şi fratele acesteia

2012 pentru remarcabilul său dublu album "Un cântec pentru tine", apărut la Casa Radio (care, din păcate, n-a ştiut sau n-a vrut să-şi promoveze corespunzător propriul produs!). Am scris "amintiri", pentru că artista a fost prima câştigătoare, pentru România, a "Cerbului de aur", în 1969, iar în decembrie 1970 s-a stabilit în străinătate: după 44 de ani, impresiile s-au estompat, informațiile suferă, apar tot felul de aberații semnate de necunoscători sau netrăitori ale acelei perioade, aşa încât ne-am decis să purcedem la un serial ce va retrasa toată istoria zbuciumată a muzicii uşoare din aceste decenii, prin prisma biografiei artistei, dar şi a intersectării ei cu diverse personalități, componistice şi interpretative. Pentru că, să nu uităm, înafara triumfului de la Braşov ea a mai reprezentat România cu succes la festivaluri importante (Sopot, Bratislava, Sofia) şi mai ales a lansat o serie de şlagăre care se cântă şi azi, în special la festivalul internațional "George Grigoriu" de la Brăila: "Doar băieții sînt de vină", "Of, inimioară!", "Ceva, ceva s-a întîmplat cu mine", "Ia din viață ce-i frumos", "Cîtă dragoste", "Dacă nu iubeşti", "Îndrăgostiții n-au nevoie de cuvinte", "De ce?"... Luminița Dobrescu s-a născut la 5 iunie 1946, la Bucureşti. Mama sa era casnică, o talentată croitoreasă, iar tatăl, fost militar, desenator tehnic la un institut de proiectări, este cel care i-a insuflat pasiunea pentru muzică. A locuit multă vreme în cartierul Bucureştii Noi, în apropierea bisericii Bazilescu (cînd i-am luat primele interviuri se mutase – adresă predestinată! - pe Ştirbei Vodă, chiar peste drum de Conservator), fiind colegă de clasă cu Angela Similea. Pentru autenticitate, păstrăm povestea la persoana întâi, aşa cum ne-a fost încredințată.

Colegă cu Angela Similea

"*Angela Similea, Fata Morgana... Această temă, cu toate că viața a transformat-o dintr-o amiciție de copilărie, naivă, de bună credință, aşa cum erau şi acele vremuri ale copilăriei noastre, într-o realitate însoțită de multe semne de întrebare, rămase până astăzi pentru mine fără răspuns, este una specială, dar am să încerc, totuşi, s-o postez într-o rază de lumină călătoare. Familia Angelei se mutase de curând în cartierul unde eu mă născusem, Bucureştii Noi, pe când ea avea vârsta de 10 ani. Era ca o "floare de colț", timidă, retrasă, mai tot timpul singură, privindu-ne pe noi, colegii ei, care zburdam, ne jucam nestingheriți lăsând frâu liber simțămintelor, sentimentelor, fără să punem pe cântar vorbele, faptele, fără să răstălmăcim nimic. Aşa este copilăria, cel puțin aşa era atunci! Angela vorbea puțin, ne observa şi cred că acele date şi impresii, care au lăsat urme adânci în subconştientul*

Luminița şi Angela cu colegii de la şcoala primară din Bucureştii Noi

"copilului Angela", au însoțit-o o viață întreagă... După încheierea ciclului primar eu m-am înscris la liceul din

Pajura, ea s-a mutat cu familia la Piața Chibrit. Începuturile noastre muzicale au fost decalate de

Luminița cu grupul folcloric şi prof. Pufulete

lansarea mea timpurie în muzica uşoară. Ne-am mai revăzut, din întâmplare, în 1992, la o fabrică de marmură din Bucureştii Noi. Drumurile întortocheate ale vieții, cât şi experiențele conferite de oamenii pe care i-ai întâlnit cândva, i-ai pierdut, i-ai regăsit apoi în caruselul neiertător al existenței umane ne învață să înțelegem că totul este relativ, că ni s-a părut ceea ce am trăit – cel puțin asta este convingerea mea! Faptul că Angela nu m-a trecut cu vederea în cartea scrisă de Smaranda Jelescu, dedicându-mi rânduri care readuc la rampă acele trăiri din copilăria noastră, acele semne de întrebare la care eu încă nu am găsit răspuns, demonstrează că am avut dreptate...".

În timpul liceului, Luminița Dobrescu a fost remarcată de profesorul de muzică, Pufulete, care a inclus-o într-un septet de muzică... populară, cu care a debutat în 1965 pe scena de la "Modern Club". În acelaşi an, cu acest grup folcloric debutează pe micul ecran, în cadrul unei emisiuni foarte urmărite în epocă (de fapt, ca tot ce era divertisment TV pe atunci), "Clubul tineretului", realizată de Ileana Pop şi Cornel Pop şi prezentată de Mariana Mihuț şi Valentin Plătăreanu. Dar între timp, mai precis în 1964, artista se căsătorise cu Dan Dominique Costinescu, student la Arhitectură. Acesta se ocupa de organizarea spectacolelor Luminiței, semnând de asemenea pentru ea câteva reuşite versiuni româneşti ale unor hit-uri internaționale: "Yesterday", "Sunny", "Il s'en va, mon garçon". Detaliu de "istorie muzicală", naş de căsătorie al solistei nu fusese altul decât Paul Urmuzescu!

Naşul Urmuzescu

"De Paul Urmuzescu şi de familia sa mă leagă o prietenie specială. Eram vecini, eu locuiam pe Ştirbei Vodă, vis-à-vis de Conservatorul de muzică "Ciprian Porumbescu", unde eram şi studentă, el – la Sala Palatului, unde stă şi azi. Ne-am "descoperit" destul de târziu, iar pentru colaborări sau înregistrări nu mai rămăsese foarte multă vreme, eu fiind mai tot timpul plecată din țară. Abia după 1968, după plecarea Pompiliei Stoian în Germania, Paul Urmuzescu mi-a încredințat melodia "La anii mei", înregistrată inițial de colega mea, piesă care se impusese în scurtă vreme şi cucerise inimile publicului ascultător. Varianta înregistrată de mine cu orchestra Sile Dinicu era adaptată pe stilul "swing", aceasta fiind dorința compozitorului, de a modifica radical componentele de început. Am cântat-o în multe emisiuni TV şi s-a impus, cu acest nou stil dorit de compozitor, la fel de bine şi de repede. După o nouă plecare, a...mea de această dată, Ileana Popovici a realizat la rându-i o versiune în stilu-i inconfundabil. Paul Urmuzescu îmi devenise între timp şi naş, avusesem curajul să păşesc în viața matrimonială. Prezența lui Urmuzescu pe platourile televiziunii (ne-am întâlnit, fireşte, şi la "Cerbul de aur"), în studiourile de înregistrare de la radio sau de la Electrecord, la studioul "Alexandru Sahia" demonstrează complexitatea stilului său de creație, capacitatea de a coordona cele două instituții, TVR şi Radiodifuziune, la aceasta din urmă fiind un adevărat "membru fondator". Paul era o fire extrem de exuberantă, un profesionist de înaltă clasă, atât în compoziție, cât şi în regia de sunet, în care era

cu naşul Paul Urmuzescu la cununia civilă

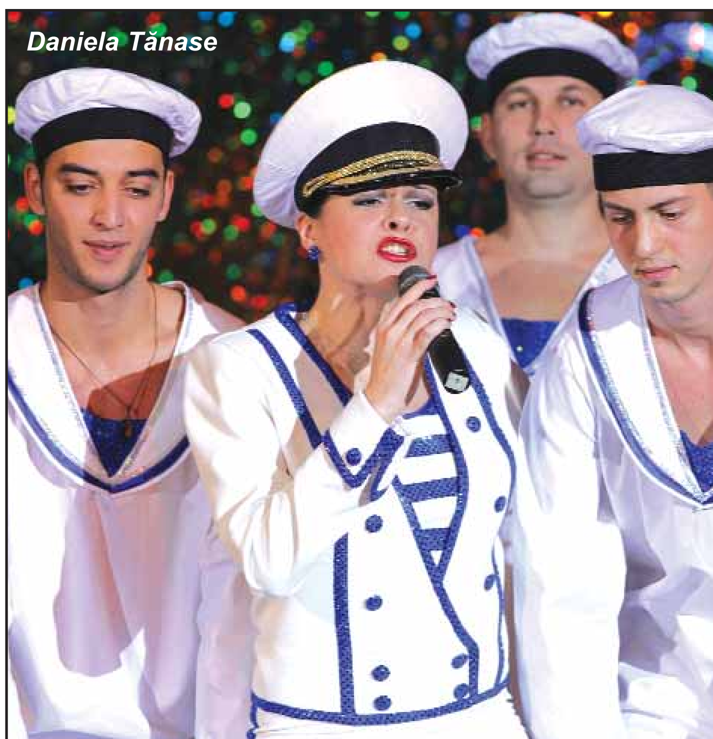
imbatabil. Piesele lui sunt adevărate perle, una mai frumoasă şi mai romantică decât cealaltă; de altfel, prin frumusețea şi originalitatea de care dădeau dovadă, se bucură şi azi de o mare popularitate".

După 25 de ani....

Oana GEORGESCU

De la sfârşitul lui iunie şi până la începutul lunii august, în fiecare sâmbătă seara, în superbul Teatru de Vară ”Herăstrău”, am avut ocazia să asistăm la o serie de spectacole de excepție reunite sub titlul de ”O seară la Revistă”. Un nou concept de stagiune estivală, care a înregistrat un succes extraordinar, cu o distribuție de zile mari şi gradenele de 2.500 de locuri arhipline de fiecare dată. Artizani au fost artiştii Teatrului de Revistă ”Constantin Tănase”, care au fost răsplătiți mereu cu ropote de aplauze: STELA POPESCU şi ALEXANDRU ARŞINEL, NAE LĂZĂRESCU şi VASILE MURARU, CRISTINA STAMATE, ADRIANA TRANDAFIR, VALENTINA FĂTU, ANA MARIA DONOSA, LILIANA MOCANU, NAE ALEXANDRU şi CRISTIAN SIMION, MIRUNA BIRĂU, ORTANSA STĂNESCU, RALUCA GUSLICOV, MONALISA BASARAB, DIANA RADU, TATIANA FECIORU, interpreții ADRIAN ENACHE, SANDA LADOŞI, MIRELA BOUREANU VAIDA, ALIN GHEOR-GHIŞAN, DANIELA TĂNASE, RADU GHENCEA, CRISTINA ISAC şi trupa DISTINTO.

Al. Arşinel

Daniela Tănase

”O seară la Revistă” reprezintă o serie de spectacole muzical – umoristice cu cele mai reuşite momente artistice selectate de-a lungul anilor din repertoriul revuistic, pe texte de Mihai Maximilian, Octavian Sava, Nae Lăzărescu, Vasile Muraru, Dan Mihăescu, Adrian Lustig ş. a. Orchestra Teatrului de Revistă “Constantin Tănase” (dirijor, compozitorul Dan Dimitriu) şi excelentele reprize coregrafice susținute de Ansamblul de Balet al Teatrului de Revistă “Constantin Tănase” (coregrafia: Cornel Popovici) au completat un show total. Scenografia aparține arh. Theodora Dinulescu şi Anei Iulia Popov, iar aranjamente muzicale sunt semnate de acelaşi Dan Dimitriu. Regia a fost

Ana Maria Donosa

semnată de polivalentul regizor Cezar Ghioca, unicul regizor român specializat în teatru muzical, în SUA, el însuşi un interpret extraordinar de muzică de jazz.

Acest eveniment care a monopolizat Bucureştii în fiecare week-end a mai înregistrat o premieră de excepție: după mai bine de 25 de ani, toate cele şase spectacole au fost preluate şi transmise live la TVR2! Un BRAVO pentru directorul acestui canal, Liana Săndulescu, producătorul Carmen Movileanu, regizorul muzical Liana Elekeş şi pentru membrii întregii echipei de tehnicieni a Televiziunii Române!

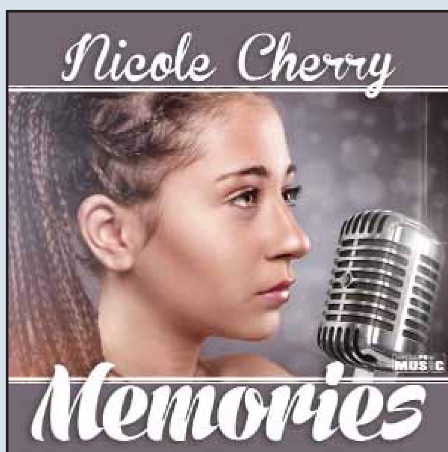
La zi

__Gabi MATEI__

NICOLE CHERRY, una dintre cele mai talentate tinere cântărețe din peisajul muzical din România, în vârstă de doar 14 ani, a semnat cu **MediaPro Music.** "Cireşica", aşa cum este alintată de toți cei din jur, a început să cânte de la zece ani. pe scenele festivalurilor de muzică pentru copii din țară, Mamaia Copiilor fiind prima competiție la care a participat. Single-ul ei de debut, "**Memories**", o piesă reggae, exotică, beneficiază şi de un videoclip, filmat de Alex Ceauşu. Pe lângă activitatea muzicală, **Nicole** nu neglijează deloc şcoala – învață la Colegiul "**Dinu Lipatti**", din Bucureşti, la clasa de percuție şi pian.

DELIA iese din zona clasică a industriei muzicale româneşti cu ajutorul unui nou single - U (Fighting With My Ghosts). "*Am vrut să fac ceva diferit față de ce ascultăm la radio, ce vedem pe tv. Atât piesa, cât şi clipul sunt o părticică din lumea mea. Videoclipul „U" este unul de imagine în care mă regăsesc în 6 ipostaze diferite: Diva cu o iguana, Nympha inocenta, Muse blindfold, Versachu, Tribal şi Trash...*" - Delia. Videoclipul este o producție Cat Music, filmat de către CevaDeVis la Castel Film Studios şi l-a avut ca invitat special pe Frankie – iguana. Piesa este produsă şi orchestrată de băieții de la Sunrise Inc, muzica este semnată tot de ei împreună cu Delia, iar textul este scris de artistă împreună cu Lavinia Sima.

Dacă vara trecută a avut super-hit-ul "Tu şi eu", în această vară **INNA** ne duce ... "Spre mare". Piesa a fost produsă şi compusă de INNA, împreună cu băieții de la The Farmers (Andrei Prodan şi Claudiu Ursache). Spre sfârşitul anului 2012, INNA şi-a surprins din nou fanii cu un concept de concerte live - "Rock The Roof". Astfel că solista, alături de formația sa, a cântat live pe acoperişurile unor clădiri din mari oraşe ale lumii - Paris, Mexico City, Londra şi Istanbul. Cel mai recent album al Innei - "Party Never Ends" -

este bine primit de fani. "More Than Friends", un featuring cu Daddy Yankee, e deja numărul 1 în Argentina. In plus, Inna ne-a surprins şi cu piesa "P.O.H.U.I." interpretată cu cel mai cool accent moldovenesc .

ANDREEA BĂLAN se reinventează cu fiecare single, fiecare videoclip, fiecare show şi lansează unul dintre cele mai interesante videoclipuri din cariera sa: "Things U Do 2 Me" feat. Mike Diamondz. Cântăreața-dansatoare a adunat peste 40 de dansatoare alături de Mike şi de partenerul ei de scenă, Petrişor, într-o petrecere unică. Această petrecere prezintă noul concept de spectacol al Andreei: Carnaval Show. Filmările videoclipului au avut loc în regia lui Anthony Icuagu, fiind prima colaborare a artistei cu tânărul regizor.

După succesul înregistrat cu "Stinge Lumina", **RUBY** lansează un nou single: "Două suflete". Ca şi rândul trecut, noua piesă s-a lucrat tot în studiourile Hahaha Production, iar Alex Velea împreună cu Smiley şi Şerban Cazan au fost conducători de proiect. "De când am ascultat prima variantă de piesă pentru <Două suflete> mi-am dat seama că e super potrivită pentru mine şi că o să iasă extraordinar de bine - a declarat Ruby. "Era momentul ca Ruby să lanseze un nou single", a declarat şi Alex Velea.

ANCA COJOCARU, această nouă "power girl" a industriei muzicale autohtone, ne învață cum să îi spunem "Hai pa" şi să mergem cu încredere mai departe, fără să ne pierdem visele şi speranțele. Artista lansează primul său videoclip, cel pentru piesa "Hai pa", în regia şi în fața camerei lui Alexandru Popescu, cel care a realizat clipuri pentru artişti ca Akcent, Connect-R, Raluka şi mulți alții. O producție a lui Adrian Sînă, piesa este perfectă atât pentru vocea cât şi pentru personalitatea lui CoJo, pe ritmuri pop cu accente de saxofon.

ANDREEA D - videoclipul piesei "Magic Love". Regizat de către Alex Ceauşu, videoclipul a fost filmat în Turcia - Cappadocia şi Pamukkale, timp de şase zile, şi transpune în imagini sfârşitul unei poveşti de dragoste, sentimentele contradictorii ale celui care a pierdut lupta cu sine pentru a putea depăşi momentul. Filmările nu au fost lipsite de peripețiile aferente unei adevărate expediții în munții Turciei.

Marina Voica: „Cântece noi... cântece vechi...”

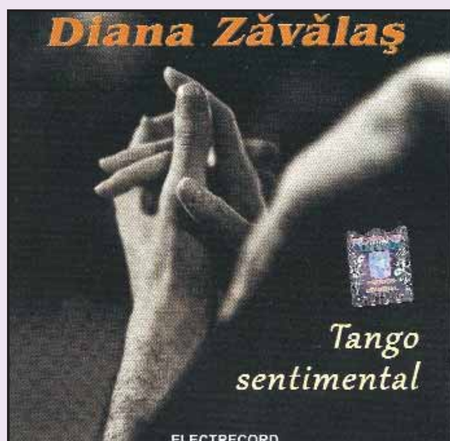
Casa Electrecord ne propune acest album remarcabil (redactor de disc: Mioara Panaite), cu un booklet elegant, în care o descoperim pe protagonistă şi în chip de talentată pictoriță. Între cele 22 de titluri sunt mai mult... cântece vechi decât noi, dar asta e foarte bine, pentru că multe din ele n-au fost nicicând gravate pe disc. Sunt aici câteva adevărate bijuterii datorate compozitorilor Camelia Dăscălescu (cu nu mai puțin de 4 cântece, între care „Un tren, într-o gară”), Radu Şerban („O pânză-n depărtare”), Aurel Giroveanu („Romanța dragostei”), Gherase Dendrino („Să nu ne despărțim”), Laurențiu Profeta („Hei, voi nopților!”), Marcel Dragomir („Timpul”, „Dacă priviți”), Dan Dimitriu („Dacă vei veni”), Gabriel Mărgărint („Pentru ce?”). Alături de aceste nume cunoscute interpreta acordă credit unor autori cum ar fi Ileana Toader, Dan Grigoraş sau unor talentați tineri orchestratori, Marius Cristinel Popa sau Darius Onica. Piesele notorii beneficiază de

orchestrații şi acompaniamente din partea reputaților Sile Dinicu, Alexandru Imre, Gabriel Mărgărint, Ionel Tudor, Marcel Dragomir, Dan Dimitriu. Cu modestie, Marina Voica face loc în această colecție redutabilă unui număr de doar 5 compoziții proprii, alese însă pe sprânceană: „Într-un colț de cafenea”, „O căsuță la marginea satului”, „Apartament 23”, „Bucureştiul e Micul Paris”, „Nu mă uita”. De asemenea, în această impresionantă desfăşurare de forțe figurează versiuni extrem de reuşite ale unor piese celebre, lansate de Shirley Bassey, Vladimir Vîsoțki, k. d. lang (nu era rău dacă era şi cover-ul după ”Common People”, al lui Pulp, cu care isterizează publicul tânăr în aparițiile ei actuale). Un album excepțional, cu adevărat de colecție.

Diana Zăvălaş: „Tango sentimental”

Când spui tango spui Argentina, iar azi puțini ştiu că faimoasa „Zaraza” a lui Cristian Vasile are ca punct de plecare un tango argentinian. Parfumul interbelic românesc se regăseşte în cuprinsul acest disc, în care pianista Diana Zăvălaş reuneşte 12 teme latino-americane celebre. Născută în 1984, artista studiază pianul de la 6 ani; a trecut prin muzica clasică europeană, cea latino-americană şi cea orientală, a susținut numeroase concerte, a

câştigat premii, dar se regăseşte plenar interpretând cu sensibilitate şi pasiune... tangouri sentimentale, ca pe acest album editat de Electrecord. Realizarea este recomandată în booklet cu justificată căldură de Eugen A. Cristea de la „Tango Tandem” - singura şcoală de dezvoltare personală prin tango argentinian din România. Aşadar, vă invităm „Mano a mano” la un „Milonga sentimental”, la Buenos Aires!

Byron: „30 de secunde de faimă”

Este al patrulea album al formației bucureştene, care din 2006 şi până azi a lansat 3 albume de studio (unul cu prelucrări după melodii româneşti) şi două producții video de lung metraj. Discul conține 13 piese şi este disponibil în două ediții distincte – „30 Seconds of Fame” în limba engleză şi „30 de secunde de faimă” în limba română Invitați de calibru au participat la înregistrările efectuate la Bucureşti, Timişoara - violonistul Alexander Bălănescu, Luiza Zan (voce), Petre Ionuțescu (trompetă – Blazzaj), Mircea Mutulescu (oboi), Mihai Boboescu (fagot) - şi Los Angeles: secțiunea de

coarde, adică Pablo Hopenhayn (vioară, violă) şi Juan Ignacio Emme (violoncel), membri Esession Strings.

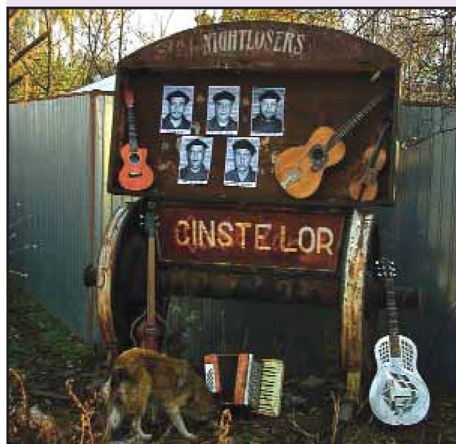
Albumul a fost înregistrat, mixat şi masterizat în studioul Real Sound & Vision, avându-l ca producător pe Victor Panfilov. Grafica albumului este realizată de către 6fingers, cu o prezentare atractivă şi un booklet edificator. Componența byron: Dan Byron – voce, chitară acustică, flaut, principal textier şi compozitor, Costin Oprea – chitară electrică, 6fingers (Sergiu Mitrofan) – clape, chitară acustică, voce, Laszlo Demeter – bass, Dan Georgescu – tobe. Formația a depăşit de mult granițele stilului rock alternativ/progresiv, oferindu-ne sonorități complexe şi versuri interesante, care o plasează în elita genului.

Nightlosers: „Cinste lor”

Formația clujeană, înființată în 1994, impusă cu marele hit “Dragostea-i ca şi o râie (Zavaidoc)”, a concertat atât în țară cât şi la mari festivaluri peste hotare şi a lansat albume în 1994, 1998, 2004.

Cele 11 piese păstrează aceeaşi linie stilistică, combinație între blues-ul american si elemente de folclor autentic ardelenesc: uimitoare originalitatea cu care muzicienii tratează cover-urile (piese foarte cunoscute - Shake Rattle And Roll, Hey Joe, Rolling And Tumblin’, Route 66 ş.a.), îmbinând țambalul, chitările, strigăturile rostite în maghiară de Török-Csingo Zsuzsanna cu frânturi de piese cunoscute („dansul pinguinului”), totul având un aer live. Componența:

Hanno Höfer (voce, chitare, ukulele, muzicuță, steel guitar), Grunzo Geza (claviaturi), Claudiu Purcărin (baterie), Jimi "El Laco" (violă, chitare, bouzouki, mixaje), Lucian Pop (electric & double bass), Invitați: Nucu Pandrea – frunză,

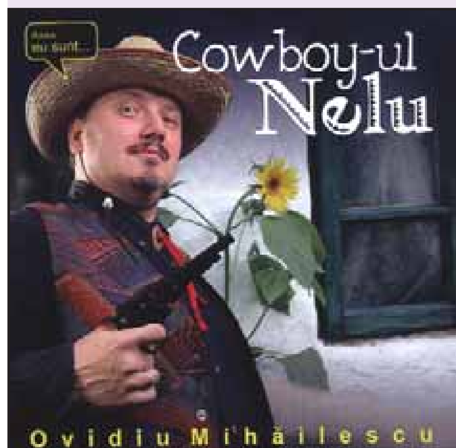

Nea Vasile Dinu, Elvis Rromano şi Sandu Ciorbă – voce, Tia Zaharia – contrabas, Cătălin Vlad – clarinet, Pusztai Aladar şi Pusztai Renato Aladar – țambal.

Înregistrat la Bucureşti şi Cluj Napoca, masterizat în străinătate, albumul ne prezintă un soi de world music original, mustind de umor: pe plan autohton şi chiar european este un demers unicat.

Ovidiu Mihăilescu: „Cowboy-ul Nelu"

Născut la Câmpina, fiind în Politehnică student la Facultatea de Transporturi, în 1984 a intrat în echipa de folkişti a "Cenaclului Vouă" alături de care a participat la peste 300 de spectacole în toate colțurile țării. În 1990 debut TV cu melodia „Tânăr şi liber", în 1993-1994 locul 2 la festivalul de muzică folk „Om Bun", în 2003 îi

apare volumul de versuri „Aici sunt anii Dvs.", urmat ulterior de „Cartea celor 7 mari", fondator al mişcării „Zona de Mijloc" devenită "Gashkademia de folk", are participări la festivalurile folk importante şi realizează o emisiune cu profil de folk şi cultură numită „Folkweb"la Radio 3 net. Alte albume: 2009 – „Cipilica", 2010 – „Cântece de Folk Crăciun".

Aşadar nu numai un folkist bine cunoscut, ci şi un poet activ, care ne propune 14 cântece de facturi diverse, sensibilitatea şi umorul fiind ingrediente permanente.

Zavaidoc & Jean Moscopol

Când Bucureştiul era socotit Micul Paris, în numeroase localuri (şantanuri) evoluau jazz-band-uri sau tarafuri, cu gurişti faimoşi, de la care ne-au mai rămas înregistrări uimitoare - Zavaidoc, Jean Moscopol, Cristian Vasile, Mia Braia, Titi Botez, Gion,

Petre Alexandru, Dorel Livianu.

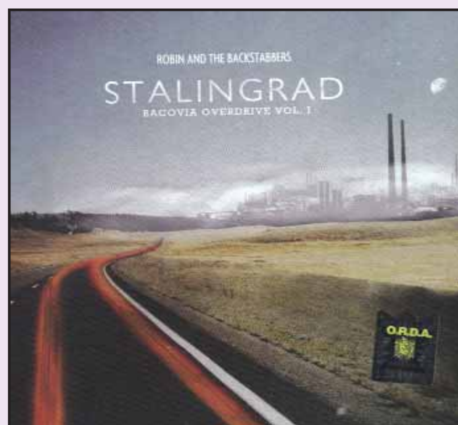
Despre Jean Moscopol (născut la Brăila, lansat în Bucureşti între anii 1925 şi 1928 în muzica uşoară) am scris în numărul trecut.

Zavaidoc - nume real Marin Teodorescu – născut la Piteşti în 1896, decedat în 1945, era fiu de lăutar, Tănase Teodorescu, viorist şi țambalagiu. În timpul primului război mondial, alături de George Enescu a prezentat pe front spectacole muzicale menite să ridice moralul armatei române.

Multe dintre cântecele sale au devenit şlagăre ale muzicii lăutăreşti, ele fiind ascultate şi în prezent cu plăcere şi nostalgie, interpretate într-un stil personal, original şi unic prin intensitatea trăirilor emoționale ce-i însoțeau discursul muzical. "Şlagărele interpretate de Zavaidoc, Jean Moscopol şi alții, create de compozitorii timpului (Ionel Fernic, Ion Vasilescu, Petre Andreescu, ş.a.), îşi mai găsesc admiratori chiar şi în zilele noastre, pentru că poartă în ele parfumul inconfundabil al acelor vremuri. Ele vorbesc despre oameni simpli, cu pasiuni clocotitoare, iar toate acestea într-o formă elegantă, romantică sau pasională. Şi astăzi ele ne răscolesc amintirile, cu toată gama trăirilor şi sentimentelor invocate în minunatele texte, care acum par demodate, dar pline de poezie" (din prezentarea albumului scos de Soft Records sub licența Star Media Music): Femeia, Călugărul din vechiul schit, Vrei să ne-ntâlnim sâmbătă seara....

Robin and the Backstabbers: „Bacovia Overdrive: Stalingrad"

Formație din Bucureşti, cu inițialele titulaturii ....RATB, care declară că practică pop–rock melodramatic (!), fondată în 2010, la inițiativa solistului Andrei Proca, poreclit Robin. Prima melodie difuzată a fost „Vânătoarea regală" (titlu preluat de la romanul cu acelaşi nume de D. R. Popescu). Componența actuală îi cuprinde pe Andrei Robin Proca (voce, chitară), Vladimir Proca (tobe) - fiii vechiului muzician Giani Proca, solist vocal al formației Prim Plan din Miercurea Ciuc în anii '80, Florentin Vasile (chitară, backing vocals), Vlad Feneşan (chitară bas), Radu Moldovan (tobe) şi Andrei Fântână (saxofon, acordeon, chitară). Formația s-a bucurat de popularitate încă de la debut, câştigând Premiul Publicului la

ediția din 2010 a competiției Stufstock Newcomers şi începe să susțină concerte în marile oraşe ale țării, fiind de asemenea prezentă pe scena multor festivaluri.

Este primul album dintr-o trilogie care urmează să mai cuprindă Arhanghelsk şi Vladivostok: melodios, misterios, o speranță a noului val al formațiilor noastre.

Pagini de
Florin-Silviu URSULESCU

Mondo pop

Mihai ANTON

CODY SIMPSON a dezvăluit fanilor detalii legate de albumul cu numărul doi al artistului australian, “Surfers Paradise”. “Am denumit albumul după zona în care m-am născut şi am copilărit.” a declarat Cody. Primul single de pe noul material va fi “Pretty Brown Eyes” - o piesă veselă. In plus, Cody le-a mai pregătit o surpriză fanilor, dezvăluind încă o piesă de pe viitorul album: “Awake All Night”. Videoclipul track-ului a fost regizat de cunoscuţii regizori canadieni The Young Astronauts.

Cody Simpson

Rapper-ul american **T.I.** a lansat albumul „Trouble Man: Heavy Is The Head” care conţine 16 piese şi colaborări cu Lil Wayne, Andre 3000, R. Kelly, Pink, Cee Lo Green, ASAP Rocky, Meek Mill sau Akon.

PARAMORE ne pregătesc un nou album pentru 2013, intitulat „Paramore”, primul material de studio semnat de trupa rock din 2009 când au lansat “brand new eyes”. Primul single de pe noul material va fi piesa “Now”.

Cunoscuta trupa pop-rock **GOO GOO DOLLS** a anunţat lansarea unui nou CD intitulat „Magnetic”. Primul single de pe album este „Rebel Beat”. „Magnetic” este cel de-al zecelea material de studio lansat de trupa originară din New York.

Revista “Billboard” a făcut public clasamentul celor mai bine clasate piese ale anului 2012. Astfel, **FUN.** sunt prezenţi în fruntea clasamentelor anuale „Hot 100 Airplay”, „Top Artist Duo/Group”, „Top Billboard 200 Artists”, „Hot 100 Artists”, „Ringtones”, „Rock Digital Song” sau „Alternative Songs”. Albumul „Some Nights”, lansat în Statele Unite pe data de 14 februarie 2012, a propus trei hit-uri la nivel mondial.

Cântăreaţa de origine suedeză care a surprins scena muzicala cu sound-ul ei underground electro-pop eclectic, cucerind topurile cu piesa “I Follow Rivers”, revine în atenţia fanilor cu o nouă colaborare. David Lynch a cooptat-o pe artistă pentru piesa “I’m Waiting Here”, inclusă pe viitorul disc al regizorului. **LI LYKKE TIMONTEJ ZACHRISSON**, născută pe 18 martie 1986 în Stockholm, a fost crescută de părinţi cu valenţe artistice - mama sa a fost fotograf, iar tatăl său muzician. Cântăreaţa a lansat primul său EP, “Little Bit” în 2007, iar în 2009 - primul său album, “Youth Novels”. Doi ani mai târziu a lansat albumul ce ne-a adus single-ul “Wounded Rhymes”. În plus, Lykke a semnat un contract de modeling cu celebra agenţie Viva London.

Li Lykke Timontej Zachrisson

SEAN PAUL revine în atenţia fanilor cu un nou single care vorbeşte despre iubire adevărată, The Other Side Of Love, produs de Benny Blanco şi The Cataracs. “Am vrut să demonstrez că dancehall-ul poate avea o multitudine de influenţe şi note distincte” a spus Sean Paul. Cel mai recent album Sean Paul, “Tomahawk Technique”, lansat la începutul lui 2012, a făcut senzaţie în topurile muzicale, debutând pe prima poziţie în şapte ţări şi s-a bucurat de o nominalizare la premiile Grammy. In plus, single-urile de pe album au primit Discul de Aur la scurt timp de la lansare, având vânzări de peste 5 milioane de copii.

THE MAN au lansat un nou disc, intitulat “Evil Friends”. Albumul a fost produs de celebrul Danger Mouse. Formaţia a marcat lansarea noului material cu o prezenţă în cunoscutul show TV “Late Night with Jimmy Fallon”, unde a interpretat cel mai recent single al ei - “Purple Yellow Red and Blue”. Trupa a dat startul unui turneu major în America de Nord.

REVISTĂ LUNARĂ EDITATĂ DE UNIUNEA COMPOZITORILOR ŞI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

ACTUALITATEA MUZICALĂ

Redactori:
Mihai COSMA
Octavian URSULESCU
Editorialist: Liviu DĂNCEANU
Şef de producţie: Costin ASLAM

Semnează în acest număr:
Grigore CONSTANTINESCU, Viorel COSMA, Andreea DRAGU, Oana GEORGESCU, Florian LUNGU, Despina PETECEL-THEODORU, Stephan POEN, Mariana POPESCU, George RIZEA, Mircea ŞTEFĂNESCU, Florin-Silviu URSULESCU, Damian VULPE

www.ucmr.org.ro

Adresa redacţiei: Bucureşti, Calea Victoriei 141, sect.1, 010071, România. **Tel./Fax:** +40-21-312.98.67
E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro

TIPOGRAFIA - ERICOM PRINT SRL
TEL: 021-410.64.88 ISSN: 1220-742x